

K **sonykor minden olvasónknak**
nagy naptárt ajándékozunk!

Strana 12 oldal

Poštarina plaćena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

Reggeli Ujság

Novlszad, 1939 december 14, csütörtök

Urednik — Szerkesztő
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 343. szám

Finnország egész télen át kitarthat

Finn repülők Leningrád felett — Küszöbön a diplomáciai viszony megszakadása a szovjet és a szövetségesek között

Francois-Poncet béketervet vitt magával Rómából Párisba

A Havas-iroda moszkvai jelentése szerint a finnek igen figyelemreméltó módon és a legkisebb részletekre kiterjedően szervezték meg a leszállások háborúját, amely annyi nehézséget okoz az oroszoknak. A frontról érkező hírek szerint a finnek az erdőben is minden alkalmas helyen jól álcázott kunyhókat rendeztek be élelmiszerekkel, hadianyaggal és fekvőhelyiségekkel, úgyhogy mindig bevárhatják az előremérészkedő oroszokat és észrevétlenül rájuk vethetik magukat. Sok esetben a finn elővéd a fák között helyezkedik el leszálláson és tábori rádió útján érintkezik a védelmi vonallal. A finn elővédek fényképezőgépekkel is el vannak látva. A finnek revolverej angol gyártmányúak.

A Leningrádszkaja Pravda részletesen leírja, hogy a finnek miként értékesítik a természet adottságait védelmi vonalak és támaszpontok létesítésére. A jól kiválasztott helyeket sok ponton páncéltárral és drótsövényekkel is ellátják. Az erdőben megfelelő helyen géppuskások állnak lesben.

Moszkvában keveset beszélnek a háborúról. A város külső képe rendezes, de az esetleges éjszakai légi támadások meghiusítása céljából több óvintézkedés történt.

A NÉPSZÖVETSEG TOVÁBBI MAGATARTÁSA

Párisból jelentik: A Petit Parisien genfi tudósítója szerint a Népszövetségi Tanács valószínűleg három határozatot hoz majd. Először erkölcsi elítélésben részesíti Oroszországot. Másodsor ajánlani fogja, hogy a népszövetségi tagok külön-külön nyújtsanak segítyt a támadás áldozatának, végül pedig javaslatot tesz a szovjetunió kizárására.

Az Ordre azt hiszi, hogy az első tengeri incidens kiválthatja Oroszország részéről a fennálló egyezmények felmondását. Pertinax lehetségesnek tartja, hogy a szovjet azzal válaszol Genfnek, hogy visszahívja diplomáciai képviselőit azokból az országokból, amelyek résztvettek a genfi ülés-

sen. A Figaro is arra a meggyőződésre jut, hogy a nyugati hatalmak és Oroszország közti viszony megszakadása már csak rövid idő kérdése.

Párisból jelenti az Avals: Az Oeuvre szerint Nagybritannia nem kívánja a diplomáciai viszony megszakítását a szovjettel, ellenkezően, a szovjet van azon a véleményen, hogy mindaz, ami Genfben történt, gyakorlatilag a diplomáciai kapcsolatok megszakítását jelenti a szövetségesekkel.

Londonból jelentik: Az angol sajtó a finn—rosz népszövetségi vita tekintetében folytatja a túlzott remények tervszerű csökkentését és utal arra, hogy a drámai gesztusok csak a finneknek ár-

hatnának. A News Chronicle szerint az angol megbízottak kerülni akarnak mindent, ami még jobban felingerelné az oroszokat anélkül, hogy segítene Finnországon.

FINN REPÜLŐK LENINGRÁD FELETT

Koppenhágából jelentik: A National Tidende helsinki jelentése szerint a finn repülők kedden igen csekély magasságban átrepültek Leningrád és Murmanszk felett.

Helsinki-ből jelentik: Jervinen, a gerelyvetés világbajnoka, aki mint repülőfőhadnagy teljesít szolgálatot a finn hadseregben, két szovjetrepülőgépet lelőtt.

Békeközvetítések

Newyorkból jelentik: Befolyásos amerikai gazdasági körök arra akarták rábírní Roosevelt elnököt, hogy vállalja a békeközvetítést a nyugati háború államai között. A közvetítést olyan felté-

telekre kellett volna alapozni, melyek állítólag Mussolini miniszterelnöktől származnak és német jóváhagyást is remélhettek. Ezek között a

legelső helyen Lengyelország visszaállítása, ukrán útközös-állam létesítése és az Ausztriában elrendelendő, nemzetközileg ellenőrzött népszavazás szerepelt volna.

Roosevelt elnök erről a kérdésről több fontos tanácskozást tartott a jelentéstétel céljából hazarendelt Kennedy londoni nagykövettel. A Fehér Hához közelálló körökben úgy tudják, hogy az elnök a nagykövet jelentésének meghallgatása után úgy döntött, hogy a neki szánt közvetítő sze-

repet elhárítja.

Londonból jelentik: Alighogy megérkezett ide Roosevelt elhatározásának, valamint az esetleges békeközvetítésre adott német cáfolatnak a híre, egy másik feltűnő jelentés is érkezett az angol fővárosba. Ez arról számol be, hogy

a béke megteremtésére irányuló kísérletek a német cáfolat és Roosevelt határozata ellenére sem szünetelnek. Francois-Poncet római francia nagykövet az olasz kormánnyal történt beható tárgyalások után Párisba utazott, hogy az újabb diplomáciai fejleményekről jelentést tegyen Daladier miniszterelnöknek. Londonban úgy tudják, hogy Francois-Poncet újabb békeközvetítési tervet vitt magával és ez az újabb terv már figyelembe veszi azokat a szempontokat is, amelyek miatt az eredeti közvetítési kísérletek meghiusultak, illetve cáfolatok kiadására került sor.

RÓMA—BUDAPEST

Rómából jelentik: Az olasz lapok a fasiszta nagytanács ismeretes állásfoglalása után a külföldi

sajtó visszhangjával foglalkoznak. A Lavoro Fascista budapesti tudósítója közli, hogy felelős magyar körökben a legnagyobb ér-

deklődés előzi meg Ciano szombati beszámolóját. A budapesti várokozást a fasiszta Olaszország politikája iránti teljes bizalom jellemzi.

A Stampa berlini tudósítója megállapítja, hogy német politikai körökben a fasiszta nagytanács legutóbbi határozata alapján nagy érdeklődéssel tekintenek a délkelet-európai helyzet felé.

KÉT BIRODALOM, EGY PÉNZTÁR

Londonból jelentik: Az angol sajtó nagy horderejű sikerként könyveli el az angol—francia pénzügyi és gazdasági szövetséget, amely a »két birodalom, egy pénztár« elvét érvényesíti valamennyi pénzügyi erőforrás, aranytartalék, pénzügyi, valuta- és hitelpolitika és külföldi követelés

HADITANÁCS A KREMLBEN

Londonból jelentik: Az angol sajtó nagyrésze úgy értesül, hogy a Kremlben az elmúlt éjszaka Vorosilov elnökletével haditanácsot tartottak és a lehető legnagyobb és a legsürgősebb erőfeszítést határozták el, miután azt hiszik, hogy Finnország, ha a szovjet lehangorúlési kísérlete napokon belül nem jár sikerrel, egész télen át kitarthat. A Daily Express szerint az oroszok a legnagyobb nyomást Finnország »darázsderékára«, az ország legkeskenyebb részére gyakorolják, amely a keleti határ s a Bottenö-öböl között fekszik. A szovjet hadvezetőség valószínűleg megvárja, amíg a hátfarmenti tavak befagynak, hogy a jég elbírja az orosz harci kocsikat és a tűzértséget. A Daily Telegraph szerint Finnország sorsa attól függ, hogy hány modern repülőgépet kap.

Karácsonyi ajándékul

válasszon: modern női kezításkát, férfi zsebtárcát, utazó táskát, divatos bőrvet, vagy bármi más elképzelhető bőröndös árut a

„MERKUR”

Noviszád,
Trg Oslobođenje
Apolló ház

speziális bőröndös áru üzletben

Öfelsége II. Petár király szlávája

Beográdból jelenti az Avala: Öfelsége II. Petár király tegnap, görögkeleti Szent András napján ülte meg házi védszentjének ünnepét. Ez alkalommal a dedinyei kápolnában istentisztelet volt, amelyet dr. Gavrillo pátriárka végzett. Az istentiszteleten résztvett Öfelsége II. Petár király, Öfelsége Pavle királyi régensherceg, Öfelsége Olga hercegnő és az udvartartás tagjai. Az istentisztelet után a dedinyei királyi kastélyban rendezett ünnepélyen az uralkodón és a királyi régensherceg páron kívül megjelent dr. Sztankovics Radenkó királyi régens, Cvetkovics Dragisa miniszterelnök, dr. Macsek Vladkó kormányalelnök, dr. Korosec Anton, a szenátus volt elnöke, dr. Subásics Iván horvát bán és még sok más előkelőség.

Szovjet tengeralattjáró elsüllyesztett egy német tehergőzöst

A legénységet megmentették

Helsinki-ből jelenti az Avala: Egy szovjet tengeralattjáró Mandliuotos kikötője közelében ágyúlövésekkel elsüllyesztette a 3320 tonnás, Hamburgban törzskönyvezett Bolheim nevű német hajót, amely farakománnyal tért vissza Németországba. A lövedékek a hajó kapitányát, másodkapitányát és távirásztát halálra sebeztek. 29 tengerészt megmentettek.

Londonból jelenti az Avala: A haditengerészeti minisztérium azt közli, hogy kedd este az angol haditengerészet egyik repülőgépe Southampton közelében beleütközött a léggömbzár dróthálózatába és lezuhant. A legénység négy tagja életét veszítette.

A Warwick Head 480 tonnás angol tehergőzös Anglia keleti partvidéke előtt aknára futott. A hajón robbanás történt. A legénység hat tagja eltűnt. (A. A.)

A Stampa szerint Macsek dr. januárban Budapestre utazik

Rómából jelenti: A Stampa budapesti tudósítója szerint a jugoszláv-magyar közeledés ügye az utóbbi hetekben ismét jelentékenyen előbbrehaladt. Ennek szemléltető bizonyítéka lesz Macsek dr. helyettes miniszterelnök januárjára jelzett budapesti látogatása — írja a tudósító.

Legyen karácsonyi ajándék ezuttal egy

ebédlő
készlet

L. Derner üveg, porcellán és háztartási cikkek üzletéből, Noviszád, Kr. Petra 1 30

Ki felelős a háborúért?

A német Fehér Könyv szerint Anglia

Berlinből jelenti: A német sajtó érdeklődésének középpontjában az új német Fehér Könyv áll. Valamennyi lap vezércikkben hangsúlyozza, hogy — Ribbentropnak a Fehér Könyvhöz fűzött kíséző szavai szerint — ezek a hiteles okmányok kétségtelenül bizonyítják, hogy a háborúért Anglia felelős. A Berliner Börsenzeitung ezeket írja:

— A német okmánygyűjtemény, ellentétben a leglényegesebb pontokban hiányos angol Kék Könyvvel — történelmi okiratok és beszédek formájában ismerteti a válság előzményeinek egész menetét. A német Fehér Könyv a dolgok mélyére hatol és 482 okmányában minden

fontos mozzanat szerepel. Vitathatatlanul beigazolódik az a német megállapítás, hogy egyedül Anglia viseli a felelősséget a mostani háborúért, amelynek elkerülésén a Führer szívósan és áldozatkészen fáradozott.

A Völkischer Beobachter ugyanerről a kérdéstről ezeket írja:

Több, mint száz okmány igazolja, hogy a Chamberlain-kormány közvetlenül a müncheni egyezmény aláírása után olyan fegyverkezési politikát kezdett, amelynek éle egyedül és félreérthetetlenül Németország ellen irányult. A bekerítés csak ez év márciusában kezdődött meg, de világnézetileg már a múlt év októberében.

A vérengző vőlegény

Agyonlőtte szerelmese apját egy szudétanémet fiatalember majd a lánnyal megszökött a jugoszláv német határon megölt három német — szivise őt

Mariborból jelenti: A jugoszláv-német határon az elmúlt hét szombatján megdöbbentő vérengzés történt. Egy fiatalember német területről át akart szökni Jugoszláviába, de három német határőrségi tisztviselő feltartóztatta. A fiatalember — aki egy fiatal nő társaságában volt — revolvért kapott elő és

mind a három német tisztviselőt agyonlőtte.

Utána a nővel együtt elmenekült a közeli erdőbe.

A német határőrség nagy felkészültséggel indult a fiatal pár üldözésére. A határon minden ötven méterre őrt állítottak, mert az volt a feltevésük, hogy a gyilkos és kísézője át akar szökni Jugoszláviába. Járőrök cirkáltak a határzónában és keresték a gyilkost.

Kedden sikerült nyomukra bukkanni. Megtudták, hogy egy elhagyatottan álló szénakazal üregébe rejtőztek.

A határőrök óvatosan közelítettek a szénakazalhoz, majd tüzeltek rá, mivel nem mertek egészen közel menni a veszedelmes fiatal pár buvóhelyéhez. Az ismeretlen fiatalember revolvérlövésekkel válaszolt. Három

lövést tett, ezután elhallgatott. Az üldözők a szénakazalhoz mentek és látták, hogy

a fiatalembert golyó találta és azonnali halált okozott.

A fiatal nő bent volt a szénakazal üregében és sírt.

Megállapították, hogy a megölt fiatalember Hacker József, a leány pedig Keller Mária, mindketten a szudéta vidéken lévő Hodschau községből valók. A két fiatal halálosan szerelmes volt egymásba, azonban a leány szülei nem egyeztek bele a házasságba.

Hacker összeveszett a leány apjával és annyira elragadtatta magát, hogy revolverrel agyonlőtte.

A lánnyal együtt megszökött hazulról és éjjel-nappal bujdokolva a jugoszláv határig jöttek, hogy átmeneküljenek Jugoszláviába. A határon már majdnem sikerült a szökés, amikor három német határőrségi tisztviselő észrevette kísérletüket.

Megállásra szólították fel őket, de az elkeseredett fiatalember — aki valószínűleg elsőrendű cölvő volt, agyonlőtte őket. A leányt letartóztatták.

Gafencu beszéde időszerűtlen volt

— írja a Frankfurter Zeitung

Berlinből jelenti: A Frankfurter Zeitung »A román kérdőjelek« címen foglalkozik Románia külpolitikai helyzetével. A lap Románia helyzetét Gafencu román külügyminiszter legutóbbi beszéde alapján tárgyalja és foglalkozik Románia földrajzi helyzetével, valamint a román külpolitika revízióellenes magatartásával. A cikk e szavakkal végződik:

— Románia külpolitikai helyzete ma lényegesen különbözik a néhány év előtti helyzettől. Aki ezt figyelmen kívül hagyja, mindenesetre súlyos gondatlanságot követ el. Eppen ezért legalább is különös, hogy Gafencu olyan külpolitikai beszédet mondott, amely időszerűtlen felfogásról tanuskodik.

A Népszövetség ülése

Argentína kizárási indítványát a 14-es bizottsághoz utalják

Genfből jelenti: A Népszövetség szerdán délelőtt tartotta harmadik nyilvános ülését. Napirenden az argentin kiküldöttnek a finn-orosz kérdésben tett indítványa szerepelt. A napirend további pontja a Tanács nem állandó tagjainak megválasztása volt. Rodolpho Freier argentin kiküldött bejelentette, hogy kormánya kötelességének érzi, hogy Oroszországnak a Népszövetségből való kizárására indítványt terjeszzen elő. Egyben kijelenti, hogy amennyiben Oroszországot nem zárnák ki, Argentína elhagyná a Népszövetséget.

Az indítványt a közgyűlés elnöke a 14-es bizottság elé utalta és a Tanács ülésének bizonytalan időre elnapolta. Az új ülés összehívására a 14-es bizottság munkájának befejezése után kerül sor.

Járőrharc a nyugati fronton

A franciák 5 halottat veszítettek

Berlinből jelenti: A német véderő főparancsnoksága közli: Nyugaton helyi járőr- és tüzéségi tevékenység volt. A Saarbrückentől délkeletre elterülő vidéken egy járőr — egy tiszt és tíz közlegény — francia területen elfoglalt egy ellenséges támaszpontot. Az ellenség öt halottat veszített. Egy tisztet és tizenhat közlegényt elfogtunk. A német járőr veszteség nélkül tért vissza.

Szmederevói és zsupszkai borkülönlegességek mellett szórakozhat Szubotícán a **GRAND** kávéházban

A NOVISZÁDI HITELSZÖVETKEZET 1940 évi január hó 1-ével kezd meg a 3 évi időtartamra szóló heti betétes sorozatát.
A legkisebb heti befizetés 5 dinár, de tetszés szerinti nagyobb összegű heti befizetések is eszközölhetők.
A heti betétek az intézet által fizetett legmagasabb kamatot élvezik. A heti betét három év leteltével kamatos kamattal lesz kifizetve.
A betétes, beiratás és tagsági könyv ára fejében 10 dinárt fizet.
A hitelszövetkezet ezelei a heti befizetéses rendszerrel egyrészt alkalmat nyújt a csekély jövedelmű egyéneknek is a takarékosagra, másrészt pedig szükség esetén a tag által befizetett tőkének a 80 százalékáig kölcsönt folyósít, kedvező kamatláb mellett.
Előjegyzéseket már elfogadunk a kedd és csütörtök délutáni üzletnapokon 5-7 óra között.
A HITELSZÖVETKEZET IGAZGATÓSÁGA
Noviszád, Dudarszka ucca 18.

Moszkva nem küld megbizottat Genfbe

A szovjetkormány a finn panasz népszövetségi tárgyalását kihívásnak tekinti - Heves harcok Karéliában - A finnek ellentámadásra készülnek a keleti arcvonalon

Rómából jelentik: A Messaggero helsinki tudósítója szerint a hőmérséklet Peisamóban —30 fokra süllyedt. A harcok itt jelenleg szünetelnek. A finnek Középkaréliában jelentős sikereket értek el. Ezen a vidéken az oroszok az Észak- és Délfinnországot összekötő vasuti vonal irányában igyekeznek előrenyomulni. A finnek szántalpakon hegyi tüzérséget vontattak ide és váratlanul tűz alá vették az oroszokat. Az oroszokat a támadás meglepetésszerűen érte és visszavonulásra kényszerítette. A visszavonulókat a finn sítalpas gépfegyveres csapatok vették tűz alá.

Jelentős sikereket ért el a finn légvédelem és a légi haderő is. Helsinki felett két orosz repülőgépet közönséges nehéz gépfegyverrel lőttek le. Viipurinál egyetlen finn vadászipülőgépet szállt szembe egy nehéz bombavetőrajjal és két gépet lelőtt. Finn körökben azt hiszik, hogy több hónapnak kell eltelnie addig, amíg Szovjetország annyit repülőgépet és utánpótlási anyagot tud a finn határon összevonni, hogy komolyabb repülő-támadásra szánhassa el magát. Időközben azonban a finneknek idejük van pótolni légvédelmi hiányait. A Botten-öblön keresztül igen sok utánpótlás érkezik.

HARCOK A KÖZÉPSŐ ARCVONALON

Helsinki-ből jelenti az Avala: Sumisalmi környékén, a középső arcvonalon elkezdett küzdelem folyik. A finnek nagy erőfeszítéseket küldtek erre az arcvonalra. A front ezen a vidéken a legkeskenyebb. Eddig az oroszok minden áttörési kísérlete meghiúsult.

Londonból jelenti az Avala: A Daily Telegraph katonai szakértője szerint a szovjetcsapatok kudarcait elsősorban annak kell tulajdonítani, hogy Sztalin lebecsülte a finn katonák képességeit. Orosz részről az arcvonal egyetlen pontján sem tettek megfelelő intézkedést arra, hogy sikeres támadást folytathassanak.

Az Avala helsinki jelentése szerint a semleges megfigyelők egyre inkább arra a meggyőződésre jutnak, hogy a szovjet csak harmadrangú csapatokat vetett harcba Finnország ellen. A szovjethaderő

reg vezetői, miután meggyőződtek róla, hogy nagyon is lebecsülték a finnek erejét, elhatározták, hogy most elsőosztályú csapatokat küldenek a finn harctérre.

Viborgból érkezett jelentések szerint a szovjetkatonák rendkívül sokat szenvednek a hidegtől. A sátrort még a tisztok számára is fényűzésnek tekintik. A foglyok elbeszélése szerint igen sok szovjetkatonára megfagyott, különösen az állásokban. Az újabb hóesés a szovjetcsapatok között különféle betegségeket okozott. Kedden délután Helsinkibe érkezett félhivatalos jelentések szerint a finn repülőik ismét bombázták a murmanszki vasutvonalat. A rendkívül alacsony szálló gépek bombái a vasuti pályatestet husz kilométeres szakaszon használhatatlanná tették.

MUNKÁBAN A POLITIKAI MEBIZOTTAK

Helsinki-ből jelenti az Avala: A Havas-iroda tudósítója közli: A Ladoga-tónál nemrég fogságba esett orosz katonák elmondották, hogy az orosz fronton sok a politikai megbizott, akik beszédekkel lelkesítik a katonákat. Ezen a környéken a szállítás igen nehéz és az orosz katonák ellátása is nagyon rossz. A foglyok elbeszélése szerint a GPU a hadtápvonalon igen élénk tevékenységet fejt ki és ellenőrzi a szállítmányokat. A foglyok között a legkülönbözőbb népcsoportokhoz tartozó emberek találhatók. Sokat a legtávolabbi vidékekről hoztak a finn arcvonalra. Számos katonát még szeptember elején behívtak.

A jelentés a továbbiakban megerősíti azt a hírt, hogy az oroszoknak az a kísérlete, hogy Peisamo mellett csapatokat szállítsanak partra, a finn gépfegyverek tüzeiben meghiúsult. Egyébként finn körökben felmerül a kérdés, meddig tudnak még a finnek ellenállni a sokszoros orosz túlerőknek. Az oroszok a háboru kezdete óta nagy tömegeket vetettek harcba. A karéliai földszoroson az orosz nyomás fokozódhat, ha a szovjetnek sikerül ide további csapaterősítéseket küldeni. A szovjet eddig nem törődött a finnországi veszteségekkel, de meglehet, hogy már a közeljövőben ez nagy gondokat okoz a Kreml urainak.

A finnek ellentámadásra készülnek

Zürichből jelentik: A Neue Zürcher Zeitung stockholmi távirata szerint a finnek azt tervezik, hogy visszahúzódnak a Nurmes és Oulu között kiépített hosszú védelmi vonalra és onnan ellentámadásba mennek át. A finnek hangulata kitünő és lehetséges, hogy sakkban tudják tartani a támadó szovjetcsapatokat is.

SZOVJET HADIJELENTÉS

Leningrádból jelenti a német távirati iroda: A leningrádi katonai körzet vezérkarának keddi jelentése így hangzik:

A szovjetcsapatok december hó 12-én valamennyi irányban folytatták előnyomulásukat és megszállták az országhatártól 92 kilométerre fekvő Martajervi mező-

várostat. A köd és az alacsony szálló felhők megakadályozták a légi haderő tevékenységét.

SVÉDORSZÁG

A FINN GYERMEKEKÉRT

Stockholmból jelentik: Sandler svéd külügyminiszter felesége közölte, hogy a háboru tartamára ötezer svéd család vállalta finn

gyermek befogadását. Nemesak kitelepítéséről van szó, hanem a gyermekeknek új otthonot is akarnak adni, távol a háborútól és annak borzalmaitól. Sandlerné felhívást intézett a svéd családokhoz és máris ötezen jelentkeztek. Kedden utaztam el repülőgépen Stockholmból — mondotta a külügyminiszter felesége — de fele utról vissza kellett fordulnunk, mert légi riadót rendeltek el az utvonalunkon. Amikor a kitelepítést megkezdjük, természetesen nem jelentjük be az utrakelés napját, óráját és az indulási helyet. A kitelepítés gyors megszervezéséből és megindításából következtetni lehet arra a nagy érdeklődésre, amelyet Svédország a finnek irányában tanúsít.

FINN NAP NEWYORKBAN

Newyorkból jelentik: Lehmann, Newyork állam kormányzójának indítványára december 17-én finn napot rendeznek. A kormányzó felszólította Newyork lakosságát, járuljon e napon bőkezűen hozzá a finnek segítségére szolgáló alaphoz, amelynek Hoover az elnöke.

CIANO BESZÉDE

Rómából jelenti az Avala: Ciano külügyminiszter a fasiszta nagytanács határozata értelmében szombaton délelőtt az olasz törvényhozás két háza előtt beszédet mond a nemzetközi helyzetéről.

A PÁPAI ENCIKLIKA HATÁSA

Vatikánvárosból jelenti az Avala: Az Osservatore Romano részletesen foglalkozik azzal a hatással, amelyet XII. Pius pápa »Sum-

mi pontificatus« kezdetű első enciklikája az amerikai közvéleményben keltett. A Szentszék lapja első oldalán ismerteti az amerikai sajtó visszhangját és különös meglepéssel állapítja meg, hogy az Egyesült Államok legtekintélyesebb lapjai a legnagyobb elismeréssel adóztak a Szentszék béketörekvéseinek.

AZ ANGOL FEHÉRKÖNYV

Londonból jelenti az Avala: Az alsóház keddi ülésén kérdést intéztek Chamberlain miniszterelnökhöz, mikor szándékozik a kormány kiadni a szovjet és a szövetségesek tárgyalásaira vonatkozó Fehér Könyvet. Chamberlain kijelentette, hogy a kormány ezt a kérdést most tanulmányozza és reméli, hogy a könyv kiadására még a parlament karácsonyi szünete előtt sor kerül. Hozzátette még, hogy a tárgyalások annak idején azért szakadtak meg, mert a szovjet azt kívánta, hogy a szövetségesek járuljanak hozzá a kis nemzetek leigázásának politikájához.

AZ ANGOL PARLAMENT TITKOS ÜLÉSE

Londonból jelenti az Avala: Az angol parlament szerdán titkos ülést tartott, melyen a háboru szervezési kérdéseivel foglalkoztak. A vita főszónoka Chamberlain miniszterelnök és a közlelmezési miniszter volt. Azt a képviselőt, aki a titkos tanácskozás bármely részletét nyilvánosságra hozza, megdorgálják és — tekintet nélkül a törvényszék által kiszabott büntetésre —, kizárják az ülésekről.

Finn hadijelentés

Helsinki-ből jelenti az Avala: A finn főparancsnokság kedden a következő hivatalos jelentést adta ki:

A nap folyamán az egész karéliai arcvonal mentén harcok voltak. Különösen heves küzdelem folyt Muola falu körül, ahol az ellenség több ízben is támadást kísérelt meg. A támadásokat visszavertük és az ellenség sok halottat hagyott hátra. Ezen a vidéken néhány ellenséges harcikocsit megsemmisítettünk.

A keleti arcvonalon az ellenség több ízben kísérletet tett, hogy áttörje vonalainkat. Tolkaera mellett nagy ütközet folyt. Csapataink 27 nehéz, 25 könnyű gépfegyvert, 13 kézi gépfegyvert és más hadianyagot zsákmányoltak. Ebben a küzdelemben az ellenség három zászlóalját megsemmisítettük és több harcikocsit is harc képtelenné tettünk. Az ellenség a nehéz tüzérség támogatásával Limola mellett is támadást kísérelt meg, de ezt a támadást is visszavertük. A keleti arcvonal északi részén a harc tovább folyik.

A SZOVJET VÁLASZA GENFNEK

Moszkvából jelenti az Avala: A szovjetkormány kedden táviratot intézett a finn—szovjet kérdés megvizsgálására kiküldött népszövetségi bizottság elnökéhez. A moszkvai kormány a táviratban köszönetét fejezi ki a hozzáintézt meg hívásért, hogy vegyen részt a Népszövetség munkálataiban, majd utal arra, hogy a szovjetkormány ennek a felhívásnak nem tehet eleget, tekintettel azok-

ra az okokra, amelyeket Molotov Avenol népszövetségi főtávkárhoz intézett táviratában felhozott.

A szovjetkormány táviratának indokolása azt jelenti, hogy Moszkva csak a Teriokiban alakult ellenkormányt ismeri el, a másik ok pedig az, hogy Lengyelország még mindig képviselve van a Népszövetség Tanácsában. Végül közölte Molotov távirata azt is, hogy a szovjetkormány kihívásnak tekintti azt, hogy a Népszövetség titkársága Holsti finn megbízott beadványát tárgyalás elé vette.

Csutka Rozi, Miska kocsis és a nagybajuszú huszár hánykódása mágnese aknák között Amerika partjai felé

Mary angol anyakirályné életnagysága magyar paraszibabái rendelt karácsonyra a trónörökösnek

(Budapest, december.) — Valahol az Atlanti óceánon, a mágnese aknák gyilkos veszedelmét kerülgetve hánykolódik a hullámokon egy olasz hajó, amely 800 művészi magyar babát visz az Új Világba, az amerikai jogyermekek karácsonyfája alá.

Mindössze kétezer darab készült eddig ezekből a babákból, de már jóformán az egész világ ismeri őket. Európa legelőkelőbb családjaiknak gyermekei játszanak velük. A boldogi menyasszonyt az angol királykisasszonyok vetkőztetik-öltöztetik a Buckingham-palotában, a nagybajuszu magyar huszár a nápolyi kis hercegnek, Victor Emanuelnek tiszteleg, míg Marika, a mezőkövesdi kislány Lebrun köztársasági elnök unokájának lett elválaszthatatlan játszótársa.

Különböző országok minisztereinek, nagyköveteinek gyermekeihez szintén eljutottak már a különböző magyar vidékek hűen utáztott népviseletébe öltözött, szép tökéletességükben és paraszti egyszerűségükben szinte eleven magyar babák, melyek mind egy helyről, özvegy Purjesz Lajosné Falk Miksa-utca 10. szám alatti lakásából indultak világgá. És

most érkezett meg diplomáciai uton Mary anyakirályné megrendelése:

egy életnagysága «Csutka Rozi» sürgősen újon repülőgépre, mert unokája, az angol világbíródalom leendő királynője és császárnője sir, neki még nincs Csutka Rozija, ő azt csak képen láthatja, pedig az szép és neki azt hozzon a Jézuska...

Meglátogattuk özvegy Purjesz Lajosné — ironő, festőnő és szobrászművész nő egyszemélyben — és érdeklődünk Csutka Rozi iránt, mert ha már az angol trónörökös nő ennyire kitüntetett kegyeivel, illendő, hogy mi is megismerjük Csutka Rozit.

— Csutka Rozi — mondja Purjesz né — redetileg kukoricacsutkából készült. Csutka volt a teste, kukoricaháncs a ruhája, kukorica sejtme a haja. A szentesvidéki parasztyerekek találmánya és legkedvesebb játékszerre ez. Az én Csutka Rozim azonban már igazi baba. Szenteskörnyék tanyái lánykájának egyszerű viseletében. Azt hiszem, éppen az tetszett meg rajta a trónörökösnek, hogy nem agyoncsipkézett, aranyántlíkázott mosolygó báb, mint minden baba, ami eddig forgalomba került. Nézzé meg! Szép, magyaros arca van, magam mintáztam. Egyszerű, keményített ruha, moskótkötény rajta, szalag a háfában, kendő a fején, kosár az egyik karján, baltu a másik kezében. Megy a piacra turót árulni!

A PROPAGANDA-BABÁK

Csutka Rozinak testvérei is vannak: Lidike, Etuka, Macuka és bátyjuk, Miska, a kocsis. Nem bázárolgok, sablonra készített árúk ezek, hiszen nem is hasznát akar velük elérni Purjesz né, édesanyja és két barátnője, hanem a gyermekszobákon át akarja felkelteni az érdeklődést és a szeretetet Magyarország iránt.

— Hígyje meg — mondja most az édesanyja — mindennél beszédesebb propaganda ez. Plakátok, propaganda-iratok millióival nem fogjuk meg ugy egy-egy külföldi család lelkét, mint egy magyar babával, ami állandóan ott van közöttük és a gyermek szereti, mert szép, nincs benne gombostű, ami megszurja a kezét, a ruha nem hevenyén rávarrott, hanem gondosan szabott, levehető, mosható és vasalha-

tó. Nézzé meg, még alsósoknyája és egyéb fehérneműje is van.

Csakugyan, mintha nem is babák volnának ezek, hanem mozdulatlan, élő gyerekek. Olyan ruganyos a tapintásuk, mint a dundi gyerek husa. Arcuk nem kifejezéstelen, tucat babárc;

erzés van rajta.

Hiszen Purjesz néha félnapig dolgozik, amíg elkészül egy-egy Etuka, Zsuzsika, vagy Katika feje.

— Nagyságos asszony forradalmistotta a babakészítést, — mondjuk.

— Az volt céloom, — mondja csendesen. — Mert nálunk csak ennek van jövője. A gyáriüzemű babakészítésnek nincs. A francia és olasz gyárak bevezetett készítményeivel mi nem tudunk versenyezni. De nem is szabad!

Mi a művészi adjuk a világnak. Szépet és magyart.

En ennek akarok világpiacot csinálni. És a készítményeket oda akarom adni a népnek. Menházba kerülő öregek, akik szót kapálni már nem tudnak, Csutka Rozkat még tudnak készíteni, ha megtanítom őket rá. Ez az én életcéloom.

MAGYAR BABAGYAR LONDONBAN

Beszélgünk tovább. És nagyon érdekes dolgokat tudunk meg Purjesz né a «Csupajáték» londoni nagy sikere után

Rokoni látogatás Novivrbáson

Az átkon künöria a szekrényből a disznó átát

Ravaszul kiesztelt módon követett el lopást egy ismeretlen fiatalember Novivrbáson. Dél előtt 9 órákor beállított Erhart, Károly cipész-mester édesanyjának Groblyanszka utcai lakására. Elmondotta, hogy Jungnak hívják, most tért haza katonai szolgálatról s hazafelé tart Bácskodobropoljára. Gondolta feikeres rokonait, akiket még soha nem látott.

Teljes tájékozottságot áruult el a családi viszonyokról. Erhartné soha nem látta még a »rokont«, több éve nem volt Bácskodobropoljén. Ha rokon, hát ne menjen el üres kézzel, vélte az öreg asszony. Az idegen ugys arról panaszkodott, hogy mennyire kiéhezett. Leányával együtt a különálló udvari konyhába siettek tehát s kávé készítették részére. Alig hagyták el mindketten a szobát, az idegen odasompolgott a szekrényhez s

kilopott az özvegyasszony lányának retiküljéből 1300 dinárt, amit disznóvásárlásra tettek félre.

A kifosztott retikült azután viszatette a szekrénybe. Behozták a

magyar babakiállítás rendezett Londonban.

Az eredmény nagyobb lett, mint remélte. A királyi család négy babát vásárolt a kiállításra. A magyar babákat azóta »királyi babá«-nak hívják Angliában. Augusztusban aztán felkereste Purjesz né az angol külkereskedelmi hivatal egyik kiküldöttje. Ajánlatot hozott, mely szerint az angol állam hajlandó volna Purjesz nével felesben magyar babagyárt építeni London mellett. A gyárat az állam rendezné be, a munkásokat is fizetné, Purjesz nének csak irányítani kellene a gyárat. Purjesz né azonban

nem fogadta el az ajánlatot, mert nem akarja itthagyni Magyarországot. A kiküldött erre ajánlatot tett, hogy Anglia korlátlan mennyiségben átveszi babáit. A szerződés el is készült, de mielőtt aláírták volna, keleten és nyugaton megdördültek az ágyuk: kiltört a háború. Hamarosan Amerikából jött érdeklődés a babák iránt. Az érdeklődést rendelés követte, a szállítmány most bolyong a tengeren. Purjesz né nagy terve egyébként az, hogy

az egész magyar mese- és mondavilágot és a János vitézt is »feldolgozza babákban«.

(Ez a kifejezés kétségtelenül furcsa, azonban annyira új és eredeti művészettel állunk szemben, hogy ehhez még ezután kell megcsinálni az alkalmas kifejezéseket.)

Nézzük a buzavirágos, pipacsos, tanyai kislányokat, amint szépen felöltözve ülnek a szelonon. Némelyik olyan szép, hogy szinte szerelmes lesz belé az ember. Illedémesen ülnek és várják a csomagolást, hogy induljanak ők is Amerikába, propagandát csinálni.

Csutkából készült szentesi Rozikák, Etukák és Macukák, a modat-k-e valaha erről odahaza, a tanyák között, mikor kovássza regasztották fejeteke kukoricacelyem hajatokát?

Sima Ferenc

Noviszádi Polg. Magyar Daloskör

Szombaton este

Könnyű a férfiaknak

Vigilék 3 felvonásban

Irta BARABÁS PAL

Helyára: 25, 20, 15 és 10 dinár Kezdeté 9 órákor

Előadás után tánc

500.000 finn leci szorongva

az Egyesült Államokban az óhazai híreket

A semleges államok közül az Északamerikai Unió részéről mutatkozik a legnagyobb rokonszenv Finnország iránt. A szimpátia egyik oka nyilván abban keresendő, hogy Finnország, miként Magyarország is, minden nehézségei ellenére pontosan törlesztette adósságának részleteit. Más részről

az Egyesült Államokban öt-százezer finn él

és ezek, önkéntelen propagandával, közismertté tették azt a szerepet, amelyet a kis finn demokrácia vállalt a korszak legnagyobb kényuralmi birodalmának határában. Ez a szerep pedig az emberi szabadság őrzése volt, tehát egy olyan tisztség, amely

az Ujvilágban nem maradhatott értéketlenül.

Az első finnek 1627-ben érkeztek, svéd utazókkal együtt, Amerikába, ahol megalapították Uj-Svédországot (a mai Delaware állam helyén). A finn tisztesség az amerikai közélet régi, még zavaros és bizonytalan idején közismert volt. (Ezt megemlíti William Penn is, Pennsylvánia megalapítója).

Miután a finn telepes családokban eleinte 10—20 gyermek volt, a kivándorlók gyorsan elszaporodtak és a letelepülési hely lassanként szűkké vált számukra. Cygnaeus lelkes vezetésével Alaszka-ba vándoroltak, ahol halásztelepeket alapítottak. 1849-ben a sacramento-i aranytelepek felfedezése tömegestől vonzotta a szerencsekeresőket Kalifornia-ba. Sok finn is volt közöttük és San Diegotól Seattle-ig ma is jelentős csoportokban élnek a finnek.

Minnesota és Michigan északi részén,

nagyon szegény és mocsaras vidéken, kétszázezer finn él egytömegben.

Az őserdők mélyén számtalan finn falu és város alakult. Összesen félmillió az Amerikában élő finnek száma s ezek most, az Óceánon túlról, kesernyész szorongással figyelnek az oly távoli óshaza felé.

KÜLFÖLDI TÖZSDEFZÁRLATOK

Zürich: Beograd 10, Páris 9.905, London 17.50, Newyork 446, Brüsszel 73.30, Milánó 22.50, Amszterdam 236.725, Berlin 178.62, Szófia 5.30, Bukarest 3.30.

Karácsonyra:

Étező, teás és kávé SZERVIZEK, evőeszközök, valódi ólomáristály, keretek, szentképek olcsón csak

Lelech Jánosnál kaphatók Noviszád, K. alla Petra II 21, Tel. 30-74

SIERA rádiók árát 5%-kal leengedték

Képviseltek: GELB BÉLA, Noviszád, Kralya Petra II ulica 23. és „RADIOLUX”, Kralja Alekszandra 24.

HIREK

HIDEG, DERÜLT, SZELES IDŐ

Jugoszláviában az elmúlt 24 órában tulnyomórészt felhős, hideg, helyenkint esős, illetve havas idő volt, a völgyekben és folyók mentén erős köd fel. Északon éjszakai fagy volt. A legalacsonyabb hőmérséklet Kalinovnikon -7, a legmagasabb Dubrovnikban +12 fok volt.

Időjárás a következő 24 órára: Hideg, derült, széles idő várható, különösen az ország északi részén, a Dunamentén kosava, a tengermentéken bórá lesz. A nap kél 7 óra 7, lenyugszik 15 óra 57 perckor.

December 24-én egész nap nyitva lesznek az üzletek. A noviszádi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy december 24-én, karácsony előtti utolsó vasárnap, az üzletek egész napon át nyitva tarthatók.

Meghívó. A noviszádi »Cecilia« egyházi énekkar összes női és férfi tagjait kérem, hogy a ma, csütörtökön este háromnegyed 8 órakor kezdődő összpórára eljönni sziveskedjenek. — Karmagy.

Országosan körözött tolvajt fogott a noviszádi rendőrség. Sehovics Ahmed 34 éves mrkonyicsgrádi születésű foglalkozás nélküli az utóbbi napokban Noviszádon okmánybélyegeket akart eladni egyes trafikosoknak. Visszekerése gyanús volt és jelentést tettek a rendőrségnek, amely Sehovicsot előállította. Kiderült, hogy országosan körözött tolvaj került a rendőrség kezére. Sehovics különböző városokban betöréseket követett el és egyik betörésből származtak az okmánybélyegek is, amelyeket Noviszádon el akart adni. A rendőrség folytatja a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a csavargó követett-e el bűncselekményeket Noviszádon is.

A noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet ma, csütörtök délután tartja szokásos teadélutánját. Az egyesület vezetősége kéri a tagokat, hogy a teadélutánon minél számosabban jelenjenek meg.

Elítélt sirrablók. A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt foglalkoztak Peskanov Zsiva, T. K. Kiskoru és Jaffa Cili sztarapalánkai lakosok bűnügyével. Peskanovék ellen az volt a vád, hogy ez év tavaszán Peskanov és T. K. a palánkai temetőből több vasrudat loptak, amit azután eladtak Jaffa ócskavaskereskedőnek. A tárgyaláson az első- és másodrendű vádlott beismerésben volt, az orgzdasággal vádolt kereskedő azonban kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mivel nem tudta, hogy a vasrudak honnan származnak. A bíróság a tanuvallo-mások és perbeszédék elhangzása után Jaffa Cilit felmentette a vád és következményei alól, az elsőrendű vádlott, Peskanov Zsivát és T. K. kiskorut azonban bűnösnek nyilvánította és Peskanovot 45 napi szigorított fogházra ítélte, T. K.-t pedig egyévre javítóintézetbe utalta. Az ítélet jogerős.

Crnagorában hóviharak akadályozták a közlekedést. Cetinyéből jelentik: Az utóbbi napokban egész Crnagora területén nagy hó esett. Erős szél jelentkezett és két napig hóviharak dúltak. A vihar következtében Crnagora egy részén megszűnt minden közlekedés.

Alig húzta ki a lábát a fogházból, ismét lopott. Nedics Jovánka petrovaradini bejárónót egy hónappal ezelőtt a noviszádi rendőrség letartóztatta, mert dr. Popovics Iván noviszádi orvos lakásáról ékszereket lopott. Az asszony a napokban került szabadlábra és első dolga az volt, hogy ismét lopjon. Elment Veszelinovics Bránko bántási alkalmazott-nak a Greskoskolszka uca 9. sz. alatti lakására és elloptott egy ezüst karórát, valamint egy terítőt. A lopott tárgyak értéke összesen ötszáz dinár. A rendőrség néhány órával a lopás után letartóztatta.

Elköltötte anyja pénzét, majd agyonlőtte magát egy tizenkilencéves beográdi fiú. Hiba Dusán 19 éves beográdi fiatalember, egy néhai állomásfőnök fia revolverrel mellbelőtte magát és meghalt. Hiba Dusán már évek óta züllött életmódot folytatott. Eltávozott özvegy édesanyja házából, rossz társaságba keveredett és teljesen az itálnak adta magát. Egy héttel ezelőtt visszament anyja lakására és ellopva 4000 dinárnyi megtakarított pénzét. A pénzt néhány nap alatt elmulatta. Utána elment az egyik barátja lakására s ott találkoztott anyjával. Az idős özvegy a pénzt követelte, mire a fiu revolvert vett elő és anyjára irányította. Az özvegy kimenekült a szobából és csendőroket hívott. A fiu bezárkózott a szobába és az ablakból megfenyegette a két csendőrt, hogy lelője őket, ha felé közelednek. Azután maga ellen fordította a fegyvert és elszította. A golyó szíven találta.

ÚJ KÉPEK FÉNYKÉPKIRAKATUNKBAN. Modern hollandi ágyu gumikerekeken. — Angol hadiszolgálatos asszony. — Tamadásra indul egy nagyobb német járőr. — Parádés diszhintó helyett autón robogott London főpolgármestere az esküteiteire. — Líbiába indul az olasz Dopolavoro egy csoportja. — Bukarest népe Szent Demeter koporsójánál. — Hajókázik a »sivatag hajója«.

KANIZSAI HIREK. A Népegyetem vasárnapi előadásán dr. Batta Péter három Szabolcska verset szavalt, majd részletet olvasott fel a Tyukász Péter című regényből. Utána Muhiné Nagy Rozália elszavolta a Názáreti Jézus című legendát, Batta Piri előadást tartott »Aranyhaju királyfi« címen, dr. Batta Péter két verset szavalt. A Népegyetem vezetősége úgy határozott, hogy a jövőben a mesedélután egybekötve a Népegyetem előadásával. — A kanizsai bőriparosok vasárnap az otthon nagytermében értekezletet tartottak, amelyen tiltakoztak a magas bórárak ellen. — A zsidó híközség közgyűlésén a következő képviselőtestületi tagokat választották: Bear Emil, Bérel Mór, dr. Dömötör Miksa, Fischer Miklós, Grüner Armin, Guszmán Fülöp, Kalmár Mirkó, Ing. Kemény Géza, dr. Koch Arnold, dr. Kornél József, Léderer Manó, dr. Robicsek Endre, Risenberg Illés, Scheffer Ernő, Stein József és Vig József.

Három botütésért háromhavi fogház. Szuboticáról jelentik: Dr. Szubotics Sztrahinya szuboticiai bűntető egyesbiró tegnap délelőtt tárgyalta a szuboticiai törvényszéken Krmptotics Gábor 38 éves földműves súlyos testisértésének ügyét. Krmptotics, a vádirat szerint, ez év június 4-én az egyik szuboticiai uccán öszszetalálkozott Saláta István napszámmossal, régi haragosával, szó nélkül megtámadta és botjával háromszor fejbeütötte. Salátát súlyos sérülésekkel szállították kórházba, Krmptotics ellen megindult az eljárás. A vádlott a tárgyaláson beismeri, hogy Saláta Istvánt valóban fejbeverte, de azt állította, hogy Saláta volt a verekedés kezdeményezője. A bíróság kihallgatta a sértettet, valamint több tanút, valamennyien terhelő vallomást tettek. Dr. Szubotics Sztrahinya ezután bűnösnek nyilvánította Krmptotics Gábort és háromhavi szigorított fogházra ítélte. Az ítéletben mind a vád, mind a védelem képviselője megnyugodott.

Nagy tűz a torzsai kendergyárban. Torzsáról jelentik: Kedre virradó éjszaka nagyarányú tűz pusztított Torzsán. Kigyulladt és leégett a Metzger-féle kendergyár. Elégett 30 vagon kender, értéke félmillió dinár. A tűzvész okát még nem állapították meg.

**Karácsonyra
legszebb ajándék egy doboz
RUFF deszeri**

Eltörte a felesége kezét, lábát, mert nem akart tőle elválni. Szuboticáról jelentik: Napról-napra irnak a lapok öngyilkosokról, akik szerelmi bánatukban megválnak az élettől, olyan esemény azonban, mint amilyen tegnap történt Sándoron, nem fordul elő minden esztendőben. Loncsárszki Velimir Sándor-környéki földműves az utóbbi időben nem tűrte a feleségét. Mindenképpen azon volt, hogy elváljon, az asszony azonban hallani sem akart erről. Loncsárszki sokáig törte a fejét, hogy miként szabadulhatna meg megunt asszonyától, de semmi okosat nem tudott kieszelni. Végre tegnap az az ötlete támadt, hogy úgy bánik el az asszonnal, mint a rossz macskával: szokás: alaposan ellazsna-kolja s akkor majd elkerül a házat. Fogott tehát egy jó husángot és munkához látott. Minden ok nélkül belekötött a szerencsétlen asszonyba és úgy összeverte, hogy keze-lába eltört. A súlyosan sérült asszonyt be-szállították a kórházba, az állatias férjet pedig a rendőrség letartóztatta. Sándoron nagy felháborodást keltett Loncsárszki eljárása.

**Minden szombat és vasárnap este
bableves oldalassal
Szuboticán a
GRAND kávéházban**

A Duna Vukovárnál kiöntött. Vukovárról jelentik: A Duna Vukovárnál egy éjszakán át fél méterrel emelkedett. A gyors növekedés következtében a folyam Vukovárnál kiöntött. Viz alá került a dunai sétány és a város legalsó uccájának egy része.

Sorozatos betörések Horgoson. Horgosról jelentik: Három héttel ezelőtt beszámoltunk a sorozatos betörésekről, amelyek Horgos lakosságát valósággal rémületben tartották. Néhány héttig az ismeretlen betörők békét hagytak Horgosnak, kedde virradó éjjel azonban ismét munkába álltak és négy főuccai üzletet tiszteltek meg látogatásukkal. Szvoboda József hentesüzletének ajtajáról levették a lakatot és a keresztvas lefeszítéséhez láttak, amikor a késő éjszakai járőrelok megriasztották őket és üres kézzel kellett elmenekülniök. Nem sokkal később a Fogyasztási Szövetkezet üzletének vasredőnyét feszítették fel, behatoltak az üzletbe, nagyobb értékű árut és élelmiszercekket, valamint a feltört kézipénztárban talált készpénzt vitték magukkal. A betörők utja innen a Bozó-féle üzletbe vitt, fel is feszítették a redőnyt, a belső ajtóval azonban nem boldogultak és eredménytelenül távoztak. Az ugyancsak főuccai Schlesinger-féle üzlettel próbálkoztak ezután a betörők, munkájukban azonban megriasztották őket, mert itt is csak félig nyitották ki az üzletet. A rendőrség érelyes nyomozást indított a betörők kézrekerítésére, remény van rá, hogy a helyszínen talált nyomokon haladva már a közeli napokban sikerül megtisztítani a községet a vakmerő bűnösöktől.

Petrovoszelői hírek. Az iparos ifjuság állandó műkedvelői karácsony napján előadják Schurek Paul Muzsikuskok című 3 felvonásos vidám életképét, Virágh János rendezésében. A darabban szerepelnek Lévai Boriska, Topolesányi Jolánka, Kiss Ferenc, Szabellédi János, Pece Imre és Szabó Imre. — A képviselőtestület december 14-én délelőtt 8 órakor közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatán 34 pont szerepel, több a községet közelről érintő tárgy is. — A képviselőtestület gazdasági bizottsága december 20-án délelőtt 10 órakor kiadja nyilvános árlejtésen a Nagyvendéglő és községháza épületeinek kimeszelési munkálatait. — A »Mezőközség« előljárósága, mindazokat, akik a csöszbérrel hátralékban vannak — kiadta behajtásra a községi végrehajtónak. — A szülők közül igen sokan nem vették komolyan iskolásgyermekük mulasztásait, legutóbb már igen érzékeny pénzbüntetéssel sújtották őket.

**ELBEO női és férfi-harisnyák
Faragónál, Szubotica**

Autótulajdonosok a bíróság előtt. Szuboticáról jelentik: A szuboticiai járásbíróóság az autóforgalom korlátozásáról szóló törvény értelmében több autótulajdonos ellen eljárást indított. A bíróság tegnap ítélkezett Sárcevicus Alojzija zsodniki földbirtokos ügyében, aki hétfőn reggel félnyolckor hajtotta autóját, tehát félórával a törvényesen engedélyezett időn belül. A bíróság Sárcevicust 5000 dinár pénzbírságra és 30 napi elzárásra ítélte. Ugyancsak eljárást indítottak Caóvicus Grga szuboticiai főállatorvos ellen is, akinek autóját vasárnap a »Royal« cukrászda előtt látták. Az autóban Csóvicusné ült. Az állatorvos kijelentette, hogy az autót ő vezette, mert beteg állatnál kellett sürgősen közbelépnie. A rendőrség a tényállás tisztázása érdekében vizsgálatot indított.

**Karóra - zsebóra - ékszer
a legszebb karácsonyi ajándék
Szombor és környéke legdusabban felszerelt szaküzlete
Kuntscher Emerich SZOMBOR
Fő-ucca**

KIKINDAI HIREK. Avramov Isza mokriai szücsmester műhelyében éjnek idején tűz keletkezett és több ezer dinár értékű kárt okozott. A tüzet sikerült lokalizálni, a kár biztosítás útján megtérül. — Szimón Uros igyosi gazdálkodó házában kéménytűz volt, a kár néhány száz dinár. — Janyics Riszta ismert kikindai pékmestert az elsőfokú iparhatóság 200 dinár pénzbírságra ítélte, mert a piaci árusításra szánt kenyerek készítésénél nem tartotta be a szükséges tisztasági óvintézkedéseket. — A városi egészségügyi hivatal felülvizsgálta a kikindai vendéglőket és több vendéglős ellen eljárást indított, mivel vendéglőjükben nem tettek eleget az egészségügyi rendeleteknek. — Gerber József tekintélyes kikindai cipésmester 45 éves korában elhunyt. Temetésén több egyesület testületileg vett részt, ezenkívül megjelent a Filharmonia és az Önkéntes Tűzoltótestület zenekara is, mely egyesületeknek az elhunyt hosszú időn át agilis tagja volt.

— **Egyévi megrovásra ítélték egy 15 éves sídi cseléd lányt.** A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt tárgyalták L. M. 15 éves sídi cseléd lány tolvajlásának ügyét. L. M. munkaadója feleségét elkísérte egyik nőismerősehez, ahol ő is több napon át ottmaradt. Amikor a tekintélyes sídi uriaszony eltávozott, a vendéglátó nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy több értékes tárggyal együtt eltűnt 10.000 dinár értékű gyémánt karperece is. A nyomozás minden irányban megindult, nem gyanúsítottak senkit, de mindenki egyformán gyanus volt. Kis harag is támadt a vendégek között, azonban később, amikor a vállatóra fogott kislány beismerte a karperec ellopását, belátták, hogy a károsult eljárása jogos volt. A kiskorú tolvaj azt vallotta a rendőrségen, hogy a karperecet az illemhely gödrébe dobta. A kutatás nem járt eredménnyel, L. M. azonban mindvégig megmaradt amellett, hogy valóban eldobta a karperecet. A tegnap délelőtti tárgyaláson a vádolt szintén beismerésben volt s hiábavaló volt a bíróság faggatása is, nem volt hajlandó elárulni, hogy hol rejtgette a 10.000 dinár értékű karperecet. A bíróság büntöské nyilvánította a 15 éves tolvajt és egyévi megrovásra ítélte, egyben kötelezte L. M. apját, akinek háza és néhány hold földje van, hogy a kárt térítse meg a károsultnak. Az ítélet jogerős.

— **HORGOSI HIREK.** A horgosi Gazdakör kulturszakosztálya gyűjtést indított a nincsetlen gyermekek karácsonyi felruházása érdekében. A szakosztály vezetősége kéri a horgosiakat, hogy akiknek szándékában van a legcsekélyebbel is hozzájárulni az akcióhoz, adományukat sziveskedjenek eljuttatni Farkas Géza paprikakereskedőhöz december 22-ig. — Követésre méltó példával szolgált Vass Sándor paprikamalomtulajdonos, aki belátta a mai megdrágult helyzet nehézségeit és munkásainak minden kérés nélkül 10 százalékos fizetésemelést juttatott. — Harédi András királyvibrégi gazdálkodó Csamangó Ferenc nevű szolgája kocsi iparkodott Králeyvibrégre. Amikor elhagyta Horgost, a nyugtalan lovak megijedtek és árokba fordították a kocsit. Csamangó a kocsit alá került és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A rendőrség nyomozást indított annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Chateau »Fruszkogorac«
Müdschentraube (leányka)
Szalakszia (fekete vörös)

FRUSKOGORAC K. D., NOVISZAD

és a többi CEMECE és
ASZTALI BORAINKBÓL
válaszd ki mindennapi italodat!

— **TEMERINI HIREK.** A Gazdakör kéthetes tanfolyamát megnyitották 40 hallgatóval. A gazdátanfolyam előadói: Stuchlik Lajos, a Gazdakör elnöke, Bem Lajos nyug. gazdasági iskolaigazgató, dr. Erdős N. állatorvos, Szentiványi Dezső, a Munka szerkesztője, Tóth Szilveszter takarékpénztári igazgató, Kopping Gáspár plébános, dr. Horváth József orvos és Pfau János ügyvéd. — A báni patkó iskola tanfolyamára fiatal jelentkező kovácsokat felvesznek. Részletes felvilágosítást a község házában adnak. — Az autótulajdonosok figyelmét felhívják, hogy benzín- és naftaszükségletük igénylését a község házában eszközölhetik. — Ismételtén értesítik a gabona- és lisztkereskedőket, hogy a rendelet szerint kötelesek könyvet vezetni az állományukról s minden hó 8-ig jelentést tenni a készletről. — Felhívják mindazokat, akiknek családeltartójuk katonai szolgálatra volt behíva s eddig segélyiránti kérvényét nem adta be, azonnal adja be. A kérvényeket ünnep- és vasárnap kivételével minden nap délelőtt átvesszik a község házában. — A mult-heti anyakönyv szerint születtek: Varga András, apja András, Varga Imre, apja Imre, Ádám Imre, apja István, Kálmán István, apja István. Halálozás: Zseli Imre 4 éves, Molnár Lajosné 66, özv. Szalai Mihályné 76 és Petró András 76 éves.

Karácsonyi csokoládé ajándék figurák, karácsonyi díszek és izléses „UNION” bombonlélek. Postaszállítványokra minden rendelést azonnal eszközöl. 1/2 kg. mazsola 2 din.

KONZUM
kávész. és teabehozatal

Tulajdonos Csabai Dezső, Szubotica
Telefon 29

— **Sztáribecsei hírek.** A sztáribecsei elemi iskolák magyar növendékei december 17-én, vasárnap délután fél-négy órai kezdettel jótékony célú gyermekelőadást rendeznek a Római Katolikus Iparos Legényegyesület nagytermében. Az előadás tiszta bevételét a szegénysorsú iskolás gyermekek segélyezésére fordítják. — A noviszádi munkáskamara vezetősége a kamara sztáribecsei levelezőjének 2000 dinárt juttatott. Az összegben élelmicikkeket vásárolnak és a szegény munkáscsaládok között osztják ki karácsonyi ajándék címen. — A sztáribecsei Jugorasz mezőgazdasági szakosztályának közgyűlését elhasztották. A közgyűlést december 17-én délelőtt 9 órakor tartják meg a szervezet hivatalos helyiségében. — A noviszádi »Hasira« zsidó dalárda december 17-én, vasárnap este hangversenyt rendez a kereskedői otthon helyiségében. A műsoron jugoszláv szerzők művein kívül több neves zsidó szerző műve szerepel. — Sztáribecse község a maga részéről eddig 40.000 dinárt fordított a katonai szolgálatra bevonultak hozzátartozóinak segélyezésére. — A sztáribecsei Vöröskereszt rendezésében az egyes iskolákban szerb és magyar nyelvű előadásokat tartanak a légítámadás és a gáztámadás elleni védekezésről felhívják részére. Az előadásokat hetenként kétszer tartják meg este hat órai kezdettel.

— **Gyilkosság a biblia miatt.** Ez év június 25-én késő este borzalmas apagyilkosság történt a Negotin melletti Petrovoszelón. Gyuriscs Radován 17 éves földművesfiú vadászfegyverrel agyonlőtte b'blját olvasó apját, Gyuriscs Jován 50 éves földművest. Mint a nyomozás kiderítette, a gyilkosságra a biblia vezetett. Gyuriscs 20 éven át békés családi életet élt, házasságából több gyermek született. Ez évelelén Gyuriscs több szombatistával ismerkedett meg, akik annyira megváltoztatták a csendes embert, hogy bibliaolvasáson kívül nem foglalkozott semmivel. Amikor felesége szeméreteltette, hogy elhanyagolja a családot, Gyuriscs azzal a követeléssel állt elő, hogy az egész család térjen át az adventista hitre. Mikor erre sem a felesége, sem 17 éves Radován fia nem volt hajlandó, a vallásos tébolyba esett férfi kiütötte családját a házból. Felesége ádott állapotban volt s a családot a 17 éves fiúnak kellett el-tartani. Radován június 25-én, kemény munkában töltött nap után hazafelé iparkodott. Utja apja háza előtt vitt el, benézett az ablakon s ott látta apját, mint rendesen, kezében bibliával. Ez annyira e'keserítette a fiút, hogy fegyvert szerzett és agyonlőtte Gyuriscs Jován. A negotini törvényszék most tárgyalta Gyuriscs Radován apagyilkosságának ügyét s az apagyilkos fiút az enyhítő körülményekre való tekintettel öthavi fogházra ítélte, ez ítéletbe beszámította a vizsgálati fog-ságban töltött időt s így azonnal szabadiábra helyezte. Az ítélet jogerős.

— **A noviszádi református egyház** nőegyletének tagjai az esztendő folyamán minden héten kézimunka délutánt tartottak a lelőlszi hivatalban s körülbelül száz darab különböző kézimunkát készítettek el, hogy azokat kisorsolják és a begyűlt pénzeszeget az egyház szegényeinek és betegeinek állandó segélyezésére fordítsák. Miután a sorsolási engedély a minisztériumtól megérkezett, az elkészített tárgyak kisorsolása f. hó 17-én, vasárnap, délután 3 órakor a Református Olvasókör nagytermében, Groblyanszka u. 6 sz., fog megtörténni. A sorsolás előtt bemutatásra kerül egy kedves kis gyermek-szindarab. A tomló tárgyak egy részét a nőegylet kiállította s azok Koch Juliánna kézimunka üzletének. Kralya Petra II. ucca, (Futaki ut) 36 sz., kirakatában láthatók.

— **Szerelmese miatt öszeveszett a szülei és föbelőtte magát egy szentai szolgaleány.** Szuboticáról jelentik: Kedden este féltizkor véres esemény történt a szubotici pályaudvar előtt. Az esti vonattal Szentáról Szuboticára érkezett Povozi Mihály 19 éves szentai szolgaleány, aki néhány perccel azután, hogy elhagyta az állomás épületét, revolvért vett elő a zsebéből és föbelőtte magát. A dörrenésre többen összefutottak, szóltak egy közelben álló bérkocsisnak, aki a sebesültet a zsidókórházhoz szállította. A zsidókórház ügyeletes orvosa nem vette fel a súlyosan sérült fiatalembert, a bérkocsis pedig nem volt hajlandó a maga jószántából a közkórházba szállítani, hanem az eszméletlen Povozeit a tett színhelyére szállította és telefonált a mentőknek, akik a sebesültet a közkórházba szállították. Az orvosok megálapították, hogy Povozi állapota életveszélyes, mivel a lövés is veszélyes volt, ezenkívül sok vért vesztett. Povozeit tegnap délelőtt kihallgatta De'ics Alekszandar rendőrfelügyelő, akinek azt vallotta, hogy szerelmese mátt öszeveszett a szülei és ezért akart megválni az élet-től. A rendőrség kérdést intéz majd a zsidókórházhoz, hogy miért nem akarta felvenni a súlyosan sérült legényt.

Táncdélutáni

rendez vasárnap, december 17-én délután 4 órakor a NAK a Szloboda szálló nagytermében
Belépődij 5 dlnár
Kitűnő jazz-zene!
Vendégeket szivesen látunk

— **Üdvözet!** Hozzártartozóinknak, barátainknak és ismerőseinknek a Reggeli Újság útján küldik üdvözetüket: Szőke József, Szőke Béla, Szabó Béla, Vörös Baranyi Ferenc, Ábrahám Mihály, Kollár Ferenc, Kormos István, Dudás Mihály, Puruczki István, Mátyás Antal, Kókai Szilvi, Gyömrei Antal, Gyömrei János, Kovalesik István, Süli Mihály, Hermez Ilés, Csernik Ferenc, Sipos Géza, Saffer József, Bakos Ferenc, Kecskés Péter, Novák Antal, Süli Tamás, Süli Ilés, Csépe Ferenc, Gálik Imre, Malkácsi Lajos, Hegyi István, Hadnagy Antal, Papp Péter, Papp András, Dudás József, Benicsik János, dr. Goldstein Benő, dr. Klein Ernő, Rizsányi Mátyás, Rizsányi Ferenc, Sebők Antal, Horváth Mátyás, Szabó Mihály, Steinitz Gábor, Lénárd János, Virc István, Hatalák József, Floris Sándor, Bálizs István, Nákuti Ádám, Busa Lajos, Balázs Béla, Rajslí Ádám, Juhász Imre, Lakatos Antal, Varga Antal, Szuhamelli István, Edenmüller Fülöp, Brasnyó István, Ambrus Ferenc, Sebestyén Menyhért, Fejsze Mihály, Nádi Ádám, Szabó T. András, Petőc Károly, Babarci Lajos, Boros Pál, Löbl Tibor, László József, Füst András, Vida Imre, Bordás Péter, Forgó Péter, Forgó Bóni, Sinkovics Ferenc, Sinkovics Bóni, Sinkovics Ilés, Földi Bóni, Csetvai János, Németh Péter, Ugrai György, Kotlás Lajos, Matuska József, Szokola Gáspár, Kozma József, Anitics Mihály, Bazsó Antal és Szalma Mihály.

— **Felemelték a szpiritusz árát.** Beográdból jelenti az Avala: A kormány rendeletet adott ki, amellyel valamennyi szpirituszfajta árát felemelték.

Szép étkező szervizek, teás szervizek Aich Mándornál, Noviszad

NOVISZADI TERMÉNYTÖZSDE

Ujbuza, bácskai, Noviszad környéki 184—188, Szombor környéki 184—188, középbácskai 186—188, felsőbácskai 188—190, baranyai 184—186, tiszai uszály 190—192, bégai uszály 189—191, tiszai csatornai uszály 188—190, felső bánáti 184—186, délbánáti 180—182, szerémi 185—187, szlavóniai 186—188, Rozs, bácskai 72 kg 2%-os 152.50—153. Arpa, bácskai és szerémi 64/65 kilós 162.50—163, bácskai és szerémi tavaszi 68/69 kg 187.50—192.50 baranyai tavaszi 69/70 kg 192.50—197.50. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 148—150. Tengeri, bácskai, tava yi 134—135, bánáti tavalyi 131—132, tavalyi indiai paritásban 134—135, száritott bánáti 123—127. — Száritott indiai paritásban 126—130. Buzalísz, bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 280—290, kettes 260—270, ötös 240—250, hatos 220—230, hetes 190—200, nyolcas 125—130, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 275—285, kettes 255—265, ötös 235—245, hatos 215—235, hetes 185—195, nyolcas 125—135. Buzakorpa jutatszálkokban, bácskai és szerémi 117.50—120, bánáti 115—117.50. Fehérbab, bácskai és szerémi 2%-os zsák nélkül 380—385. — »Ella« burgonya 84—86. Sertézsír 25 kg kánákban brutto nettóért 1580—1600. Irányzat tartott. — Forgalom közepes.

Arcképek

**Karl Gustav
Emil Mannerheim
finn marsall**

Huszonkét esztendővel ezelőtt, 1917 december 6-án, a finn parlament ülésén Svinhufvud elnök kinyilvánította Finnország elszakadását Oroszországtól. A bejelentést az egész parlament óriási lelkesedéssel vette tudomásul. A felbomlóban levő orosz hadseregből tömegesen tértek vissza szülőföldjükre a finn nemzetiségű katonák. A legelső között volt Karl Gustav Emil Mannerheim orosz cári altábornagy, a 17. lovasbrigád parancsnoka.

Mannerheim 1867-ben született. A kadétiskola elvégzése után, 1887-ben, az orosz katonai lovasakadémia vette fel növendékei közé. Tanulmányait kiváló eredménnyel végezte el 1789-ben és azonnal csapatsegédgátra osztották be. Az 1904–1905-ös orosz-japán háborúban már alezredes a fiatal Mannerheim, majd a háború befejezése után ezredessé nevezték ki. 1911-ig Közép-Ázsiában tevékenykedett, ekkor mint az ulánus testőrség parancsnokát Szentpétervárra rendelték. Egy esztendő múlva lovasbrigád-parancsnokká nevezték ki a cár. Ilyen beosztásban találja őt a világháború, amelynek során először a varsói lovasdandárt vezeti, majd mint tábornok, egy egész lovashadosztályt. A világháború elején a német fronton harcolt, ezután pedig Erdély ellen, 1917-ben, közvetlenül az összeomlás előtt altábornaggyá nevezték ki a cár a hős katonát.

A fiatal finn államnak minden fiára nagy szüksége volt abban az időben, de különösen nagy szüksége volt Mannerheimre. A cári hadsereg volt altábornagya fáradhatatlanul és szakszerűen kezdi megszervezni a finn hadsereget, mert tudja, hogy az orosz óriás magához térve az összeomlás bódulatából, ismét kinyújtja kezét a finn függetlenség felé. Mannerheimnek igaza volt; néhány hónappal hazájába történt visszatérése után az orosz vörös hadsereg megkísérelte Finnország elfoglalását, de a finn hadsereg Mannerheim vezetésével alatt véres fejjel küldte vissza az oroszokat. A finn szabadságharc győzött és ez legelső sorban Mannerheimnek volt köszönhető.

Ezután országga fontos diplomáciai küldetésben Angliába és Franciaországba küldte, hogy felvegye és kiépítse a nyugati hatalmakkal Finnország kapcsolatát. Mannerheim utját fényes siker kísérte. A nyugati nagyhatalmak elismerték a független Finnországot, pénzzel és fegyverrel segítettek és intervenciójukra Amerikából hatalmas mennyiségű élelmiszer érkezett a háborútól feldúlt, éhínség előtt álló Finnországba. 1918. decemberében Mannerheimet kormányzóvá kiáltották ki. Megbízatását azonban csak addig viselte, amíg az új alkotmány értelmében három hónap múlva köztársasági elnököt választott Finnország. Ettől kezdve Mannerheim ugyiszólván minden idejét a kicsi, de erős finn hadsereg kiépítésére fordította. 1933-ban marsallá nevezte ki őt a köztársasági elnök. Öt évig viselte ezt a legmagasabb katonai tisztséget, azután magas korára való hivatkozással lemondott és nyugdíj-

Chamberlain a sporthorgász

Még tizenkét nap választ el karácsonytól, de az üzletek forgalmán már erősen érezhető Angliában az ünnep közeledte. Az üzletek korai zárása, az elsötétítés miatt mindenki siet. Boltok kirakataiban, újságokban hetek óta figyelmeztetik a közönséget: vásároljon idejében karácsonyra. Takarékoság jellemzi az idei ünnepi vásárt; gyakorlati értékű, hasznos ajándékokat vesznek. Nőknek harisnyát, keztyűt, cipőt, elvélve bundát. Férfiaknak szintén ruhaneműt. És mindkét nemnek élelmiszert, csemegét, ami most nagyon megbecsült figyelmesség lett. Megérkezett a magyar pulyka és élénk keresletnek örvend. A gyermekjátékok közt a különböző háborús fegyverek vonják magukra a figyelmet. A babák és ötletes figurák sorában változatlanul Chamberlain tartja a népszerűség rekordját.

De nem esernyővel. Az esernyő, mint béke-szimbólum, túlhaladott álláspont ma már a gyermekvilágban is. Turistanadrágban, viharkabátban, kezében horgászóbottal jelenik meg a színen a népszerű »Csembi«. Kockás nadrágjában, bakancsban, (csusz nélkül) szelid mosollyal az ajkán ott horgászik a Themse partján, a béke holdog világát idézve élénk... Egyébként a háborús elsötétítés az oka csupán, hogy az idei vásár a békebeli forgalom sokszorosára nem emelkedik. Sötét utcákon boltokat keresgélni, üzletek felhomályában ajándékokat válogatni nem éppen kellemes dolog. A gondviselés azonban ezen is segít: karácsony előtt egész héten sütni fog a hold és ezüstös fényével beragyogja az utcákat. A londoniak gazdagabbak lesznek egy romantikus emlékekkel: shoppingolás holdfény mellett az elsötétített városban...

— Noviszádi anyakönyvi hírek. A noviszádi anyakönyvi hivatal kimutatása szerint december 4. és 11-e között Noviszádon 5 fiú és 10 leánygyermek születését jelentették be. Házasságot kötött: Szathmári Lajos és Nedelykovic Miléna, Holländer Jenő és Licht Ilonka, Takács István tanár és Horváth Ilonka, Habunschuss György és Tyrics Mirjana, valamint Sántha István és Farkas Erzsébet, valamennyien noviszádiak. Meghalt: özvegy Facskovné Gyakovics Persza 51 éves, Sztojsics Szima 15, Nocs Antal 48, Tóth Erzsébet 21, Úveges József 7 hónapos, özvegy Manojlovičsne Nadlaeski Mila 78, özvegy Karakanovicse Szávic Kozsana 74, Novák György 43, Rajkovic Jelena 73, Takács János 84, Karamankó Vászsa 39 (Szrbobrán), Gajinov Milos 64, özvegy Wismezné Körmöczy Borbála 84, Nagyné Csévary Erzsébet 36, Megyeri Ferenc 36 (Bácskogradist) és özvegy Ujváriné Ádám Éva 61 éves korában.

— ORÁT, ÉKSZERT jótállással javít Varga Árpád, Kr. Aleksandra ucca 22 szám.

— Meghalt az életunt szubotici asszony. Megirtuk, hogy hétfőn este Róka Antalné szubotici asszony betegsége feletti elkeseredésében öngyilkossági szándékból zsirszódaoldatot ivott és súlyos belső sérülésekkel beszállították a kórházba. Róka Antalné azonnal kezelés alá vették az orvosok, a beteges asszony szervezetét azonban a felszívódott nagymennyiségű mérge annyira megviselte, hogy tegnap hajnalban meghalt.

ba ment. A 71 éves, de ereje teljében levő marsall barátai vissza akarták tartani a nyugalombavonulástól. Az öregur ekkor így válaszolt:

— Azt hiszem, hogy önöknek lesz igazuk. De arra kérem Istent, hogy ez ne következék be, mert azt jelentené, hogy Finnország nagy bajban van.

A jeles katona jóslata beteljesedett. Néhány nappal ezelőtt, amikor az első orosz csapatok megindultak Finnország felé, Mannerheim ismét szolgáltra jelentkezett. Hetvenkét

— Női téli kabátok, kesztyűk, harisnyák, fűzők és melltartók szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

— A szovjethatóságok kivégezték a novibecsei orosz kolónia elnökét és leányát. Kikindáról jelentik: Gróf Grabbe Vladimirt, a novibecsei orosz kolónia elnökét és 18 éves leányát a szovjethatóságok kivégezték. Gróf Grabbe-nak nagy birtoka volt Lengyelországban, a birtokot egy lengyel földbirtokos bérelte. Ez év augusztusában a bérleti szerződés lejárt s a gróf az új szerződés megkötése céljából leánya kíséretében Lengyelországba utazott. Gróf Grabbe ettől kezdve nem adott életjelet magáról. Néhány nappal ezelőtt Kikindán élő rokona levelet kapott a svéd Vöröskeresztől, amely hivatalosan értesíti, hogy gróf Grabbe Vladimirt s leányát október elsején a szovjethatóságok kivégezték. A hír nagy megdöbbenést keltett a novibecsei és kikindai orosz kolónia körében.

— Az inasok munkakönyve. A noviszádi Ipartestület ezután is figyelmezteti az iparosokat, hogy inasaik részére legkésőbb december 31-ig kötelesek munkakönyvet váltani. A munkakönyv kiváltásánál a következő iratok mutatandók be: Iskolai bizonyítvány, inaszertés, anyakönyvi kivonat és két fénykép. A munkakönyv husz dinárba kerül.

— A szenvedő, beteg nőt a természetes »FERENC JÓZSEF« kesztyűvel könnyű, lágy bélkiürüléshez segíti Reg. S. br. 15485/35. 1592

— Kettőn áll a vásár — tartja a közmondás. Saját pénzért követeljen mindenütt valódi »Növényharmat«-ot, mert azt nemcsak az dícséri, aki eladja, hanem mindig az is, aki használja. Az ez erjő »Növényharmat« csak törv. védett zöld üvegekben és zöld csomagolásban valódi. Ára patikákban, üzletekben 12.— dinár.

— Bácsopoli hírek. A községi képviselőtestület hétfőn délután Markusev Milán elnökletével ülést tartott, amelynek tárgysorozatán egy pont szerepelt. Mijatov Szever községi képviselő előterjesztést tett már régebben a községi képviselőtestületnek, hogy Basztajics Milivoj könyvelőt bocsássák el a községi szolgálatból, mert nem rendelkezik a szükséges iskolai képzettséggel és nem mindenben felel meg a községi szabályrendelet követelményeinek. A képviselőtestület hosszabb vita után Mijatov előterjesztését elutasította, majd Markusev Milán elnök bezárta az ülést. — A községi előjáróság Ács Ferenc alelnök és Fekete István esküd vezetőjével nagyszabású nyomorenyhító akciót kezdeményezett. Összeítették a szegény családokat, hetenként és családtagonként 3 kiló kenyéret osztanak ki. December 20-án osztják ki az első kenyér segélyt. Az előjáróság terve szerint később esetleg még zsirt is adnak az arra rászorulóknak. — Baranyai József sertés-kereskedő jelentette a csendőrségen, hogy ismeretlen egyének állandóan dízmálják gabonarakartát és eddig kb. 25 métermázsát loptak el. A csendőrség Baranyai volt cseleddje személyében elfogta a tolvajokat. — Lelbach Ádám nagybirtokos tanyájáról éjnek idején ismeretlen tettesek elloptak két lovat az istállóból. Az ellopott lovak az istállóban lévő 15 ló közül a legértékesebbek voltak és értékük meghaladja a 12.000 dinárt. A csendőrség Sztojsics Nikola csendőrőrmester vezetésével széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére és már nyomában is van a tolvajoknak. A nyomozás szálai Bajsára vezettek. Lelbach a nyomravezetőnek 1000 dinár jutalmat ajánlott fel.

ELEGÁNS karácsonyi ajándékot a SALON könnyen választhat, ha meglátja »Zágorika« női és férfi fehérnemű modelljeit. Fűzők, melltartók a legulabb divat szerint készülnek. Mindenben dus választék. Noviszádi, Zselyeznicška 34

5 kérdés:

1. Kinek a gyógyszerháza van szemközti a kölni dómmal?
2. Ki volt Johann Mária Weber?
3. Ki volt a marsallai ezer?
4. Ki volt Huber Károly?
5. Melyik magyar városban élt Haydn?

Válasz

tegnapi kérdéseinkre

Kérdés: Ki volt a franciák legnagyobb szobrásza a XIX. században?

Felelet: Auguste Rodin.

Kérdés: Mely városokat pusztította el a Vezuv Kr. u. 79-ben?

Felelet: Pompeji, Herculánium, Stabiae.

Kérdés: Mely hónapokban szabad rákot enni?

Felelet: Amelyekben nem fordul elő az »r« betű (májustól augusztusig).

Kérdés: Hogyan hívják egy ország állatvilágát?

Felelet: Fauna.

Kérdés: Melyik híres német város fekszik a Rajna mellett?

Felelet: Köln.

Sacha Guitry

a rivalda elé lép és felszólítja az ismeretlen hölgyet, löje agyon...

A „Florence” bemutatója a Madeleine-színházban

Parisból jelentik: Sacha Guitry már annyi meglepetésben részesítette a francia színházi közönséget, hogy a nézőtér, amikor a Madeleine színházba új darabjának, a „Florence”-nak premierjére megtelt, igazán mindenre el lehetett készülni.

A nagy meglepetés mégis sikerült. Mielőtt a függöny felgördült volna, halálsápadtan, izgatottan, az aggodalom veritékcséppjeivel homlokán, magjéent a függöny előtt az illusztris szerző és a következőket mondotta:

— Bocsánatot kérek, hölgyem és uraim, hogy mint a darab szerzője és rendezője, még egy magánjellegű közléssel is terhelem önöket. Pár perccel ezelőtt levelet kaptam egy hölgytől, aki közölte velem, hogy itt lesz a premieren és mivel főszerepet játszom saját darabomban,

nyílt színpadon fog agyonlőni.

Nem tudom, a hölgy be akarja-e váltani fenyegetését, de ha igen, tegye inkább most, mint később. Ha most jelöl, nem kell megtartani a premert, ha későbbben céloz rám, esetleg valamelyik ártatlan kollégámat találja. Hát tessék, asszonyom, itt vagyok, végezzünk...

Ezekkel a szavakkal Guitry eltakarta arcát és a halálos elszántság tartásában várakozott. A nézőtérben az izgalom moraja futott végig. Az emberek gyanakodva vizsgálták szomszédnőjüket, amíg az egyik páholyban fel nem emelkedett egy hölgy és így nem szólt:

— En irtam a levelet...

A nézők megismerték Elvira Popesco hangját és fellélegzettek. Guitrynek megint sikerült becsapni az egész nézőteret.

Maga a darab félreértések könnyed és vidám vigjátéka, amelynek a beavatott párisi közönség számára külön pikáns érdekességet ad, hogy a főszereplő Sacha Guitry saját do'gozósorozatának d'szetei között bonyolítja a cselekményt, s Elvira Popesco mellett, aki a hűtlenséggel gyanúsított elhagyott feleséget játssza, Guitry új szereplőinek (mint később kiderül, leányának) szerepében a nagy komédiás legújabb ifju felesége, Mme Geneviève Guitry lépett fel.

A mu'atságos, könnyed vigjáték után még egy meglepetéssel szolgált a közönségnek a szerző-rendező színész. Levetítette

huszonöt évvel ezelőtti készült filmjét

a francia kultúra azóta elhunyt nagyságairól. A közönség meghatottan figyelte Rodin, Rostand, Monet, Anatole France, Degas, Sarah Bernhardt, Mirbeau, Saint-Saëns, Antoine és Lucien Guitry posthumus szereplését.

Pacsi egyesületi hírek. A pacsi Magyar Olvasókör kitünően sikerült finn-estet tartott. Csete István református le'kész ismertette a finn történelmet, Szilágyi Lajos és Rózsa Sándor finn verseket szavalt magyar fordításban, Nagy Julianna, Nagy Rózsa, Rózsa Sándor, Csányi Liduska, Rózsa Ferenc, Szilágyi Zsófia nagyszerű szavaltokat tartottak. — A pacsi műkedvelők karácsony másnapján a legjobb szereposztásban hozzák színre az »Ejféli vendég« című vigjátékot. Az előadást a Faragó-vendéglő színháztermében tartják. — Az Olvasókör dalárdája Szilveszterre műsoros mulatságot készít elő. — Péter Ferenc vendégjében 120 személyes dísznóras vacsora volt.

SZÍNHÁZ-FILM

A „Dusgazdag és Lázár”

bibliai dráma hatalmas sikere Szentán

A szentai munkástelepi »Kis Szt. Teréz Énekkar« jólismert jótékony célú műkedvelő együttese, december 8-án este nyolc órai kezdettel hozta színre Bálint V. »Dusgazdag és Lázár« című, négyfelvonásos bibliai drámáját. Az esti órákban a jegypénztárat elárasztotta a közönség és pillanatok alatt szétkapkodták a jegyeket. Jegy már nem volt, de a közönség még mindig állandóan ostromolta a pénztárosokat. A hatalmas sikerre való tekintettel az előadást 10-én este megismételték. A siker várakozáson felüli volt. A jegypénztárnál megismétlődött a pénteki kép és a második előadás alkalmából is megtelt a hatalmas terem.

Ebben az előadásban új arcokka' is találkoztunk a színpadon. Legelőször is ki kell emelni Máthé István Lázár-alkítását. Várakozáson felüli nyújtotta. Mozdulatai drámai jelenetei természetesen voltak. Reméljük, hogy még többször találkozzunk vele a színpadon. Hanák Ferenc ezzel az alakításával bebizonyította, hogy nem csak az operett előadásokban tud sikereket elérni, hanem a drámai szerepekben is töle várhatóan megállja a helyét. Remete Károly, Ábrahám szerepében szintén tökéletes.

A női szereplők közül ki kell emelni Burány Erzsébetet, a Dusgazdag feleségét. A fiatal tehetséggel eddig még csak kisebb szerepekben találkoztunk a színpadon, pedig hangjából és mozdulataiból ítélve nagyobb énekes szerepekben is megállná a helyét. Ez az alakítása is kifogástalan volt. Fazekas Pirike a Dusgazdag leányának éne-

kes szerepével felejthetlent nyújtott. Jobak István Plutó szerepében kifogástalan volt.

Kiseb' szerepekben nagyban hozzájárultak a darab sikeréhez: Klenócki Mátyás, Farkas Ferenc, Kelemen Árpád, Bilicki János, Csörgő András, Tóth Vince, Tóth József, Garaba István, Kontra Jenő, Zabos Péter, Nagy József, Rózsa Miklós, Ollay János, Forgács Lászlóné, Surányi Magda, Varga P. Anna, Német Ilona, Halász Apollónia.

Bájos, hódoló angyaltáncot lejtettek: Fazekas Pirike, Miklovics Mariska, Burány Erzsébet, Horvát Erzsébet, Raffai Erzsébet, Kalmár Rozália, Gyémánt Irén, Sándor Julianna, Deák Erzsébet, Menyhárt Verona, Vinkó Erzsébet és Kormányos Ilona.

A szentai közönség bebizonyította, hogy nemcsak a limonádés operett előadásokat akarja látogatni, hanem igenis szüksége van komolyabb tárgyú vallásos előadásokra is és nemcsak az operettek pattogó melódiái után tapsol, hanem hatalmas tapsorkánokkal jutalmazza a vallásos drámai művek szereplőit is.

A rendezés nehéz munkáját Gere Vince adminisztrátor végezte nagy odaadással. Gere Vince szentai működése alatt nagyon sok embernek letörölte a könnyeit odaadó munkájával, önfeláldozó fáradozásaival. Az előadás tiszta jövedelmét a Gere Vince által létesített két téli gyermekkonyha javára fordítják.

Hír szerint az előadást rövidesen megismétlik harmadszor is és valószínűen vidéki vendégszereplésekre is sor kerül.

Ollay K.

Tíz shilling...

A Pascal-legenda hiteles története

Budapestről írják: Most, hogy Pascal Gábor magyar filmvállalkozó világsikerű filmje, a Pygmalion Budapestre érkezett, megírták, hogy ezt a nagy filmet legendás előzmények után készítette az egykori huszártiszt. Sokat beszélnek arról a találkozásról, amely Bernard Shaw és az akkor Londonban teljesen ismeretlen Pascal között lefolyt. Maga a kitünő magyar filmvállalkozó mesélte el a hiteles történetet e sorok írójának:

Pascal már a kontinensen arról álmodozott, hogy Shaw darabjait megfilmesíti. Köztudomásu volt azonban, hogy

a nagy angol író gyűlöli a filmeseket

és nem engedélyezi, hogy »kiforgassák« a műveit. Pascal mégis elhatározta, hogy megkörnyékezi Bernard Shawt. Miután ebben az időben nem tudott angolul, Lukács József Londonban élő magyar színpadi ügynököt kérte meg, hogy közvetítse a kérését. Egy délután felhívták Ber-

nard Shaw lakását és a titkárt kérték a telefonhoz.

— A titkár ur vidéken tartózkodik — felelte egy hang. — Nem tudnám esetleg én elintézni az ügyet?

— Nem kérem, magával a titkárral szeretnék beszélni.

— Mit mondjak neki, ha hazajön? Itt Bernard Shaw beszél. —

A két magyar nagyon megijedt erre és Lukács József valósággal dadogva mondotta a telefonba, hogy Pascal Gábor tiszteletét szeretné tenni a mesternél.

— Délután ugy sincs semmi dolgom, — mondotta Bernard Shaw —, legyen szerencsém.

Másfél óra múlva a két ur megjelent a nagy író lakásán. Pascal engedelmet kért, hogy magyarul mondhassa el a tervét, amelyet aztán Lukács angolra fordít. Az író végighallgatta a fantasztikusnak látszó tervet majd így szólt:

— Szóval ön a Pygmaliont akarja megfilmesíteni. És mennyi készpénze van ehhez?

Pascal az asztalra vágott egy ezüst shillingest.

— Ennyi a készpénzem.

Majd magyarázkodva hozzátette:

— Volt ugyan egy fél fontom, amit a színházügynökömtől kértem kölcsön, de miután önhöz jöttem, először a fodrászhoz is betértem, taxiba is ültem, úgyhogy már csak egy shillingem maradt.

Bernard Shaw mosolyogva monddta:

— Eddig még minden filmes azal szédített, hogy százezei vannak. Mindegyikről kiderült, hogy nincs pénze. Maga az egyetlen őszinte ember,

szívesen megcsinálom magával az üzletet.

Ezután az író a zsebébe nyúlt és átadott Pascalnak egy félfontos bankjegyet.

— Mindenesetre a kölcsönvett pénzt adja vissza a színházi ügynököknek. Tapasztalatból tudom, hogy nincs azon áldás, ha az ember az ügynököknek tartozik.

Később aztán, amikor Bernard Shaw megnézte a Pygmalion-t, olyan szerződést kötött Pascalal, hogy összes műveinek filmjogait Pascalra ruházta.

Kitünően sikerült előadást rendezett a jázovói katolikus ifjuság.

A jázovói katolikus ifjuság műkedvelő gárdája otthonában műkedvelő előadást rendezett. Szinrekerült Gárdonyi: A csizma, Nagy F.: Az aranykalászok és Török R.: A narancs című darabok. Az előadás páratlan sikert ért el. Zsuffolt terem előtt adták elő a darabokat. A műkedvelő est megérdemelte a közönség nagy érdeklődését, mert a szereplők olyan teljesítményt nyújtottak, amilyent a közönségben még nem tapasztaltak. A szereplők közül különösen nagy sikert aratott Mórincz Sándor, kántor, ugy játéka, mint éneke nagy hatást gyakorolt a közönségre. A többi szereplő is tudása összességét adta, hogy az előadást sikerre vigyék és ezért külön dicséretet érdemelnek: Martonosi József, Bata Matild, Bata István, Halász Bözsike, Vastag Mancika, Rabi Aranka, Martonosi Ilonka, Lévai Péter, Pintér János, Szemerédi Árpád, Vastag Illés, Lévai Mihály, Tóth István, Vastag Dezső és Piri Illés. Az előadást Basch Sándor plébános rendezte, akinek szorgalma és kitartása létrehozta az előadás teljes sikerét. A közönség kívánságára az előadást e hó 17-én megismétlik. (Sz. J.)

Azt hiszitek!

(NÓTA SZÜVEG)

Azt hiszitek minden rózsá, boldogságnak nyiladozik minden [nyáron]

Azt hiszitek, hogy én vagyok, a legrosszabb, leggonoszabb a világon!

Ne bánjatok, ha szeretek segitetek, ha szenvedek ha zokog a szegény szívem.

Ugy is tudom, a világon csak egyedül én vagyok a szerencsétlen.

KUBICZA KÁLMÁN

KÖZGAZDASÁG

Félhónap alatt 4.883.147 dinár volt az ingatlanforgalom Noviszádon

Huszonegy ház cserélt gazdát

A november 21-től december 6-ig terjedő 14 nap alatt, az szokásos kerek között bonyolódott le az ingatlanforgalom Noviszádon. A tizennégy nap alatt huszonegy ház és huszonkét egyéb ingatlan cserélt gazdát.

A tizennégy nap összforgalma 4.883.147 dinár.

Az alábbi kimutatásban az eladó nevét, a vevő nevét, az adásvétel tárgyát és összegét tüntettük fel.

Dungyverszki Alekszandar — Gordana Antun — 136 n. öi — 147.500; Antics Sztevan — Prodanovics Milan — 198 n. öi — 40.000; Bozsik Kata — Dojkics Veronka — 1 h. 247 n. öi — 30.000; Mroszavlevics Koszta — Vékás Béla — 134 n. öi — 13.000; Rajacsics Vlada — Krsztics Veljko — H. Szveticsa 8 — 180.000; Mroszavlevics Koszta — Jovicsin Szilvia — 206 n. öi — 20.600; Sztarkovics Paula — Polacsek Soma — Nikole Tesza 24 — 350.000; Papes Viktor — Papes Dragutin — ház — 15.000; Antics Szlavna — Antics Sztevan — Arh. Rajicsa 11 — 30.000; Anika Gyula — Bugarszki Zsviko — Szt. Sztevanovicsa 10 — 152.500; Berlet Jakob — Bunduz János — Zs. Petrovicsa 32 — 32.000; Bozsics Sztevan — Kadics Ivan — Karagyorgyeva 73 — 37.500; Radivojevics Sztevan — Horváth He'én — két telek — 1.025.000; Vujkov Zsvika — Felbapov Koszana — Karagyorgyeva 42 — 57.000; Lucsics Sztevan — Kuzmanovics Branislav — 1596 n. öi — 22.500; Arszni Evica — Sztanics Koszta — 202 n. öi — 2000; Vukovics Zsvivan — Bakos Viktor — 100 n. öi — 6000; Dietzgen Imre — Dietzgen Ernő

— 652 n. öi — 650.000; Laics Bozsidar — Jakovlevics Miroslava — 198 n. öi — 70.000; Beleszlin Milorad — Sesztanov Branka — C. Nikol. 48 — 345.000; Mroszavlevics Koszta — Stein Leo — 132 n. öi — 15.000; Vinkle Mária — Fuchs Mária — Dj. Magaraseva 23 — 100.000; Ruzsics Boszilyka — Vaukin dr. Gyorgye — 766 n. öi — 21.000; Ruzsics Dusan — Vlalukin dr. Gyorgye — 1314 n. öi — 42.000; Anika Hermina — Milics Branko — Fruskogorszki put 13 — 120.000; Szrp-szka banka d. d. — Versovszki Marija — 452 n. öi — 57.000; Valrabenstein Ferenc — Scheer Mihály — 1555 n. öi — 13.530; Valrabenstein Eva — Scheer Mihály — 1 ho'd 750 n. öi — 20.571; Noviszád város — Veszelnovics Tosa — 207 n. öi — 5646; Vujkov Zsvika — Belbapov Koszana — Karagyorgyeva 42 — 57.000; Bartok Anna — Szi'bszki Vladislava — Gundulicsava 40 — 70.000; Sovlyanszki Tedor — Madakovics Ivan — VI. Kacsanszkozog 32 — 155.000; Bogyin Andrija — Molyac Gavra — 771 n. öi — 5000; Fodor István — Mihaj'ovics Szava — 101 n. öi — 30.000; Beker János — Komáromi György — 55 n. öi — 26.000; Popadics Szvetics'áv — Milics Alekszandar — ház — 68.000; Rajinac János — Jusztusz Károly — ház — 53.000; Fehér Jusztina — Huca Anna — 129 n. öi — 31.000; Dimitrijevics Pera — Frank Pál — Nemaeska 31 — 128.000; Boglcsievics Szvetozár — Bogdan Budimir — Loncsarszka 3 — 310.000 — Frank Ferenc — Fe'ce Branko — ház — 125.000; Szi'bszki Vlad'szlav — Csakovac Jovanka — Gundulicsava 70 — 126.000.

Lehet-e a háztulajdonos házmester a saját házában?

A házmesterrendelettel kapcsolatban sok háztulajdonos kellemetlen helyzetbe került azáltal, hogy a rendelet előírta, miszerint minden házában, ahol legalább hét lakás van, a háztulajdonos lakását is beleszámitva, házmestert kell tartani. A házmesternek engedélyt kell szerezni a rendőrségtől és neki kell vezetni a lakók könyvét.

Nagyon sok háztulajdonos van, aki kis lakásokkal rendelkezik és a hét lakás összes házbére nem tesz ki többet 1500—2000 dinárnál havonta. Az ilyen háztulajdonosok érzékeny veszélyeséget szenvednek azáltal, hogy lakást kell ingyen adniok a házmesternek, pedig egy ilyen szegényebb háztulajdonosnál sokat számít egy ingyen adott lakás.

Ez a tény adta meg egyes háztulajdonosoknak azt a gondolatot, hogy nem volna-e lehetséges, hogy ők maguk legyenek a saját házuk házmestere.

Hiszen ha meggondoljuk, rengeteg olyan ház van, ahol tényleg maga a

háztulajdonos végzi az összes házmesteri teendőket. Saját maga separi fel az uccát és az udvart, locsol, rendben tartja a lefolyó csatornát és a szemetes gödröt, szóval minden olyan munkát elvégez, amelyet a rendelet szerint a házmesternek kellene megcsinálni. De mivel a háztulajdonosnak van ráérő ideje, indokolatlan, hogy ezt a munkát házmesterre bizza.

Ezért megtörtént már, hogy ilyen háztulajdonosok a rendőrséghez fordultak és kértek a saját maguk részére házmester igazolványt. A rendőrség meggyőződve a bemondott adatok és indokok valódiságáról, több esetben tényleg

ki is adta az ilyen háztulajdonosoknak a házmesteri igazolványt.

Az a háztulajdonos tehát, aki házmester tartására kötelezett, ha azt hiszi, hogy elég indoka van reá, a rendőrséghez fordulhat és kérheti, hogy mentesítsék a házmester kötelező tartása alól.

Varga magyar kereskedelmi miniszter nyilatkozata a jugoszláv-magyar áruforgalomról

A Jugoszláv-magyar közgazdasági Lloyd legújabb számának érdekes és változatos tartalmából kiemelkedik Varga József magyar kereskedelmi miniszter érdekes cikke a jugoszláv-magyar áruforgalomról. A magyar miniszter cikkében azt fejtegeti, hogy Magyarország ipara egyre inkább erősödik.

36 százaléka él ipari termelésből, illetőleg annak mellékfoglalkozási ágából.

Magyarország főleg igen sok mezőgazdasági gépet szállíthat Jugoszláviának. Jugoszlávia ezzel szemben olmot, rezet, cinket, nyersbort és fát, valamint más hasonló nyersanyagot adhat el Magyarországnak.

— Fenségedért? Minden épkézláb ember.

— S ha Solariék fegyverüket hasznájják? Ha összeütközésre kerül a sor?

— Mi se megyünk fegyvertelenül, fenség. Akkor leverjük őket. Gondoskodom róla, hogy számra is tulerőben legyünk.

Rákóczi maga elé merengett, arcáról leolvashatók voltak az elentétes gondolatok, amelyek harcot vityak elméjében.

Apagyi szorongva leste, hogy milyen elhatározást fog szólni ez a belső harc?

Végre Rákóczi megszólalt, hangja határozott volt, de valahogyan szomoruan csengett.

— Em'lékszik Apagyi uram a Tokaji-féle fölke'ésre?

— Hallottam hírét, fenség.

— S azt is tudja, hogy mi lett a vége?

— Tudom, nagyságos uram. A fölkelést, mert csak a Hegyalia népének elszigetelt mozgalma volt, könnyűszerrel leverték.

— Vérébfojtották, ez a helyes kifejezés, barátom.

— Tokaji és emberei megmenekültek, fenséges uram. Egy részük szétszóródott a Beszkidék vadrengetegekben, másrésztük a mármarosai hegysegekben át Moldába, Törökországba ment.

— Éppen ezért a császáriak a népen álltak bosszút, még pedig szörnyűségesen. Ezrével gyilkolták le az ártatlan embereket, asszonyokat, gyermekeket s az egész virágzó Hegyalját néptelen sivataggá változtatták. Hát én még az

(348)

életem árán sem akarom, hogy ugyanez történjék a Mátra derék, szinmagyar lakósságával!

— De fenséges uram, halálra ítéllek és lefejezik! — ki'ította elke-seredve Apagyi.

— Akkor inkább én vesszek el, egyedül, mint az egész palócság.

— mondotta Rákóczi eltökélten.

— Az Istenre kérem, fenség, gondolja meg a dolgot még egyszer, — könyörgött Apagyi.

— Nincs mit gondolkoznom rajta, kedves barátom, — felelte Rákóczi szeliden, de határozottan. — Nem tudom lelkemre venni ezt a véráldozatot s ne is beszéljünk róla többet.

Apagyi egy darabig lehorgasztott fővel állt a fejedelem előtt; közel volt hozzá, hogy sirva fakadjon az elke-seredéstől, amely a szívét marcangolta.

Aztán hirtelen fölkapta a fejét és keményen a fejedelem szemébe nézett.

— Hát jó, — mondotta fojtott hangon, — legyen meg fenséged akarata. Vitesse magát Bécsujhelyre, nagyatyja börtönébe, hadd ismerje meg annak a hatalomnak igazi arcú'atát, am'v hazánkat fojtogatja. Csak egyet kérek. Ha

látni fogja, hogy ügye vesze van, hogy hiveinek segítségével nélkül képes csakugyan kioltani életét az a pokolfajzat: abban az esetben szabad legyen újra megjelennem! Megengedi, fenség?

Rákóczi most hasonló csodálatlan nézett Apagyira, mint az előző napon Rochefort s Vissenacque. Ez a határta'an odaadás, ez a törhetetlen erély s elfogyaszthatatlan hűség a lelke mélyéig meghatotta.

— Kedves Apagyi barátom, — szó't kezét nyujtva neki, — igazán én vagyok a föld leggazdagabb embere. Nem azért, mert nagy vagyonom van, hanem azért, hogy ilyen hű szivekkel á'dott meg az Isten!

Apagyi lehajolt s megcsókolta vo'na a fejedelem kezét, ha az szaliden el nem vonja...

A jelenet után Apagyinak nem vo't miért tovább is Rákóczi körül időznie.

Közölte Vissenacque-kal, hogy a mátrai támadás elmarad s a derék francia irtó'l e'bucszva, Miskával együtt e'hagyta a várost.

Most már nem Rákóczi zöld vadászainak egyenruháját visel'e, hanem ismét mint Bergamo ur utazott...

BEBÖRTÖNZVE

Solari több napig időzött Miskolcon s ezalatt Rákóczi fogadta Vissenacque-ot. Ugy rendelkezett, hogy egész udvartartása maradjon együtt; ha megszabadul, nem kell bajódni újra szervezésével; ha pedig nagyatyja, Zrinyi János sorsára jut, akkor is ráérnek szétszélteni.

Mikor elbucszott a fő'ovászmestertől, neki ajándékozta azt a gyönyörű fehér angol paripát, melyet az a lengyelországi utra választott ki az ő számára.

Solari igen kényelmesen utazott s így már május 20-ika volt, mikor Budára érkeztek.

Itt is kényelmesen szállásolta el Rákóczit, de az eddigiekhez hasonló rendszabályokkal: nappal két fegyveres őr állt a nyitott ajtóban, éjjel pedig az ágya előtt.

Voltaképpen érthetetlen volt Solarinak ez az intézkedése, mert egyébként mindent megengedett Rákóczinak.

Budán a fejedelemasszony komornyikja, Menegatti, levéllel várta Rákóczit. Sarolta hercegnő küldött a levélben fontos tudósítást.

Még mielőtt a komornyik Berzeviczy utján a fejedelem kezéhez csempészhetne volna a levelet, Solari tudomás' szerzett Menegatti Budán tartózkodásáról s maga elé rendelte.

— Te Rákócziné öfensége komornyikja vagy?

— Az vagyok, — felelte az olasz, — a bátyám pedig öfelségének, a császárnak a gyóntatója.

□ Jugoszlávia és Magyarország azonos gazdasági felépítettségű, tehát a két ország árucseréforralma nem emelhető. Budapestről jelentik: A Hírel című tekintélyes magyar közgazdasági lapban Németh Imre neves gazdasági szakértő cikket írt a jugoszláv-magyar kereskedelmi árucseréforralomról. Németh cikkében azt fejtegeti, hogy Magyarország és Jugoszlávia túlnyomórészt mezőgazdasági ország, azonos gazdasági felépítésű és emiatt lehetetlen a két ország közötti árucseréforralmat nagymértékben fokozni. Élénk áruforralom csak ellentétes gazdasági strukturájú országok között lehetséges, mint például ipari és mezőgazdasági ország között, amelyek gazdaságilag kiegészítik egymást. Jugoszláviának és Magyarországnak ehelyett arra kell törekednie, hogy gazdasági tömböt alakítsanak és a nemzetközi fogyasztópiacra egységesen lépjenek ki.

□ Báni fogyasztási adót vetettek ki az üvegre. A Hivatalos Lap tegnapi számában kormányrendeletet közölt, amely szerint a közönséges üvegre különként 10 para, a finomabb üvegre 20 para és a luxusüvegre 30 para báni fogyasztási adót vetnek ki. Ez a fogyasztási adó üveg-, email és glazurtömeggel után nem fizetendő. A pénzügyminiszter határozza meg, hogy mely üvegeket nyilvánítanak közönséges, finom és luxusüvegnek.

EMELIK A SPIRITUSZ ÁRÁT

Kérdem: ha a szesz árát emelik. Gondolják, hogy több erő lesz a szeszben?
S aki fölemelt áru szeszt fogyaszt. Emelkedetebb lesz abban a szellem?
FANYAR TOBIÁS

A gépkocsiforgalom korlátozásának új terve

Csak az éjszakai forgalmat szüntetik meg?

Beográdból jelentik: A kereskedelmi és ipari minisztériumban most tárgyalják a gépkocsiforgalom korlátozásának kérdését. Megbízható értesülés szerint az új korlátozási rendelet tervezetét megváltoztatták. A módosított tervezet szerint a magángépkocsik forgalmát nem szüntetik meg teljesen. A hétfégi utazási tilalom továbbra is érvényben marad. Ezenkívül

megtiltják a személygépkocsik éjszakai forgalmát. Este 8 órától reggel 6 óráig tilos lesz személygépkocsikkal közlekedni. — Fontos intézkedése lesz az új rendelkezés az, hogy vasutakkal párhuzamos országutakon egyáltalán nem közlekedhetik gépkocsi, nemcsak személykocsi nem, hanem autóbussz sem.

ADÓMENTESSÉGET KAPNAK A TÖRPEBIRTOKOSOK

A beográdi Jug. Kurir értesülése szerint a pénzügyminisztériumban egész sor rendelet készül a földművesek helyzetének megkönnyítésére. Az egyik rendelet szerint a törpebirtokos földművesek teljes adómentességet élveznek. Törpebirtokosnak azt veszik, akinek legfeljebb évi 100 dinár kataszteri jövedelme van.

□ A jugoszláv exportőröknek nincs bizalmuk a csehországi zsirkszállításához. A Cseh-Morva védnökségbe irányuló zsirkszállítás az utóbbi hónapokban pang, mert a jugoszláv szállítóknak nincs bizalmuk a klíringfizetési rendszer zavartalan működéséhez. A szállítók eddig azt tapasztalták, hogy pénzüket csak a legnagyobb nehézségek után kaphatják meg, ezért ujabban ezt a kockázatot nem vállalják magukra. A cseh-morva nagykereskedők az eddiginél magasabb árat kínáltak a zsirért, de a jugoszlávok még ilyen feltétel mellett sem szállítanak.

□ A vojvodinai vízi-átjárók kérdése. Dr. Sztánics Szlávkó, a noviszádi kereskedelmi és iparkamara főtitkára érdekes tanulmányt írt Vojvodina közlekedési problémáiról. Dr. Sztánics statisztikai adatokkal illusztrálja, hogy a dunai, tiszai és eszternai hidaknak milyen nagy a gazdasági jelentősége. Közli a kőpjárat közlekedésének forgalmi kimutatását, amely indokoltá teszi, hogy hidat építsenek Sztaribecsnél, Iloknál, valamint a Tisza és Duna még több fontos átjáróhelyén. Az értékes füzetet a noviszádi kereskedelmi és iparkamara adta ki.

□ Franciaország ezer jugoszláv lovat vásárol. Beográdból jelentik: A kormány engedélyt adott ezer jugoszláv lónak Franciaországba való kivitelére. A francia lóvásárlók megbízottai már Jugoszláviába érkeztek a lóvásár lebonyolítására.

AZ ADRIAI TENGEREN LÉVŐ NÉMET HAJÓKAT ELADÁSRA KÍNÁLJAK JUGOSZLÁVIÁNAK
Az olaszok áruszállítás ellenében nem vásárolták meg a hajókat

Beográdból jelentik: A jugoszláv kormányhoz és hajózási vállalatokhoz ajánlat érkezett a német kormánytól, illetőleg német hajózási társaságoktól

a trieszti kikötőben horgonyzó német hajók eladására.

A németek azért adják el hajóikat, mert a tengeralattjáró harc és az Atlanti óceán aknákkal való behálózása miatt ugysem használhatják. Ajánlatuk szerint

Jugoszlávia áruszállítással fizetné a hajókat.

A jugoszláv érdekeltségek még nem adtak választ a német ajánlatra

Római jelentés szerint a németek már előbb megtették ugyanezt az ajánlatot az olaszoknak, azonban

az olaszok nem mentek bele az üzletbe.

A jugoszláv kereskedelmi tengerészletnek szüksége van új hajókra és ezért valószínű, hogy Jugoszlávia elfogadja az ajánlatot.

Tudja-e már,

hogy egy kiló méz összegyűjtéséhez a méheknek cca 15 millió virágot kell meglátogatniuk. Hogy ha egy ember akarna egy kiló mézet összegyűjteni, ehhez 25 ezer órai munkára volna szüksége, ami nyolc óras munkanapot számítva, 3124 napi munkát, tehát az ünnepnapokat leszámítva 10 évet tenne ki.

Solari arca nyájasabbá vált erre a fölvilágosításra.
— Miért jöttél Budára?
— Levelet hoztam a fejedelem úr öfenségének.
— Kitől?
— A fenséges asszonytól, természetesen.
— Add ide a levelet.
— Az olasz kihuzta magát.
— Urnóm azt mondta, hogy csak magának a fejedelemnek adhatom át és én ehhez tartom magamat.
— S ha elvételtem tőled és lecsukatiak?
— Az más, kegyelmes ur, akkor erőszak áldozata lettem.
Solari elmosolyodott.
— Derék fickó vagy, — mondotta, — s különösen a formaérzéked kitűnő. No gyere. Jelenlétben fogod átadni a fenséges urnak a levelet.
Menegatti nagyot nézett s kíváncsian követte a tábornokot. Vajjon komolyan beszél-e, vagy csak tréfál?
Egy nyitott ajtó előtt megállította Solari.
— Várj itt, bejelentelek a fejedelemnek — szólt s a két ór között belépett a szobába.
— Fenséges uram, — mondotta ott bent Rákóczinak, — a hercegnő komornyikja van itt. Levelet hozott öfenségétől. Bejöhét?
Most Rákóczin volt a sor, hogy elesodálkozzék. Vajjon mit akar Solari?
— Kéretem tehát a komornyikot — mondotta várákozásteljesen.
Solari intett s Menegatti belépett.

— A fenséges asszonytól jössz?
— kérdezte Rákóczy.
— Tőle, fenséges uram. Levelet hoztam
— Add át, — parancsolta Solari
Menegatti elővette kebléből a lepesélt levelet s odaadta Rákóczinak.
A fejedelem egy pillanatig kezében tartotta a levelet s arra gondolt, hogy Sarolta hercegnő bizonyosan nagyfontosságú híreket közöl vele, talán értesíti a vizsgálat eddigi eredményéről s tanácsokat ad követendő magatartására nézve... Milyen baleset, hogy a levél tartalma most már a bécsi kormány tudomására jut!
Solari nézett, aki barátságos mosollyal viszonzta tekintetét.
— Tessék, kegyelmes ur, — mondotta a fejedelem, ösztönszerű mozdulattal Solarinak nyujtva a levelet. — Az ön előjoga, hogy ellenőrizze levelezésemet.
Solari átvette a levelet, felbontotta, aztán olvasatlanul visszaadta Rákóczinak.
— Fenség, — mondotta méltósággal, — én azt a parancsot kaptam, hogy őrizetbe vegyem s Bécs-újhelyre szállítsam önt, de arra nincs utasításom, hogy családi életébe tolakodjam. Olvassa el a levelet, én nem vagyok kíváncsi a tartalmára!
S alig hallgatva meg Rákóczy köszönő szavait, tisztelgett és eltávozott.
A fejedelem elolvasta felesége levelét, amelynek tartalma eléggé baljóslatu volt.

Igy szólt:
»Édes jó uram, szeretett Ferencem!
Végtelen boldoggá tett levelével, amelyet Eperjesről írt s melyet Szluha uram híven meghozott nekem. Az a hír, hogy S. tábornok olyan emberséges bánásmódot tanúsít önnel szemben fogságában, megnyugtatót azíránt, hogy nem kell méltatlanságot élesen vednie, legalább egyelőre.
Mint hogy szolgálának szabad bejárásuk van önhöz, az a remény kecsegtet, hogy ezek a soraim is titkon kezéhez jutnak s azért merem papírra vetni a következő fontos közléseimet:
L.-nál (Longuevalnál) megtalálták az ön V.-ba (Versaillesba) írott levelét s azt felségáruló összeesküvés és külföldi hatalommal való szövetség bizonyítékául tekintik. A levél öfensége kezei között van, aki annyira bosszus, hogy egyelőre legalább, meg sem jelenhetek az udvarnál. De ez nem baj, mert barátainkat sorra értesíttem, kit személyesen, kit levél útján s valamennyien készek arra, hogy sörömpőbe lépjenek az ön ügye mellett.
Mindenkinek azt kérde, hogy mit tartalmazott a végzetes levél? Erre nem tudok fölvilágosítást adni, pedig ezen fordul meg minden. Idézzé jól emlékezetébe édes Ferencem minden betűjét és készüljön el alaposan annak bizonyítására, hogy célja nem politikai természetű volt, hanem csupán magánösszeköttetés ápolása.

L. magatartását illetőleg, ugylátszik, tőle mi jót sem várhatunk. A beavatottak azt rebesgetik, hogy mindenféle fényes ígéretekkel rávették, hogy önt elárulja, el lehet tehát készülni rá, hogy ez az ember hazudni fog. Most már tehát az a fontos, hogy azok, akiket önön kívül még ott Magyarországon elfogtak, az igazsághoz képest, ne tudjanak semmiről semmit s a leghatározottabban kijelentsék, hogy összejöveteleik baráti jellegűek voltak, hogy politikáról, fölkelésről s homi francia szövetekezésről soha szó se volt, vagyis az igazsághoz képest, minden tagadjanak. Így L. egyedül marad hazug vallomásával, amelyet könnyű lesz akkor kitalált rágalomnak minősíteni.
Édes jó uram, ne feledje el, hogy most nemcsak saját életéről van szó, hanem családjának, gyermekeinek boldogságáról és életéről is, vegyen tehát erőt magán és keressen tagadjon mindent, még L.-lal szemben is! Tekintse ellenségeinek határtalan gonoszságát, melylyel vesztére törnek s azt a nagy hivatást, amelyet egyedül ön képes betölteni az ország érdekében.
Itt Bécsben nagy feltűnést és bosszuságot keltett az a hír, hogy Bercsenyi a letartóztatás elől Lengyelországba szökött, de a hír még nem nyert megerősítést, lehetetlennek tartják ugyanis, hogy ily gyorsan és könnyen átjuthatott volna a határon, amelyet mindennütt lezártak. Keresik tehát mindenfélét.
(Folytatjuk)

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számtan - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemtan
Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

27 közemény

Második rész

Általános jogi ismeretek

A polgári és büntető perek intézésére a járásbíró, a törvényszék, a felebbezési bíróság (ítélőtábla) és a semmitőszék (Kurja) hivatott.

A járásbírókhoz (sreski sud) tartoznak az olyan vagyoni perek, amelyekben a per tárgyának értéke a 12.000.— dinárt meg nem haladja, továbbá, amely pereket a felek megegyezése vagy maga a törvény értékre való tekintet nélkül ide utal. A járásbíró (istražni sudija), fejletlen fiatalok bíróját (sudija za mladje maloletnike), egyesbíró (sudija pojedinač). Büntető ügyekben a járásbírók hatáskörébe tartozik: a fejletlen fiatalok, által elkövetett összes vétségek esetén az egész I. foku eljárás, a fejletlen fiatalok valamint a teljes korúak által elkövetett legfeljebb egy évig terjedhető fogházzal vagy pénzbüntetéssel büntetendő vétségek esetén az egész I. foku eljárás, minden olyan bűncselekmény az előkészítő eljárásában való közreműködés, amely bűncselekmények a törvényszék hatáskörébe tartoznak.

A törvényszékek (okružni sud) a járásbíróktól felebbezés folytán ide kerülő ügyekben három tagú tanácsban másod, egyéb vitás kérdésben pedig első fokon ítélik. Továbbá mint társas bíróság hatáskörébe tartozik a büntető törvény szerint, fogházzal, börtönnel vagy fegyházzal büntetendő bűncselekmények ügyében az ítélethozatal.

A felebbezési bíróságok (Apelacioni sud — itélőtábla) a járásbírók ítéleteiben végső, a törvényszék előtt folytatott perekben pedig másodfokon ítélik. Számuk 11. Háromtagú tanácsokban ítélik.

A semmitőszék (kasacioni sud — kurja) öt tagú tanácsban harmadfokon ítélik a törvényszék előtt indult perekben.

AZ ÁLLAMÜGYÉSZSÉG (državno tužništvo)

Az államügyész (državni tužilac) az igazságszolgáltatásban, különösen pedig a bünvádi eljárásban a közérdek védelmére rendelt közhivatalnok. Az államügyész képviseli a vádat.

A törvényszékek mellett működő ügyészségek a felebbezési bíróságok mellett működő főügyészségeknek vannak alárendelve, ezek viszont az igazságügyminiszternek, akinek utasításait követni tartoznak. A koronaügyész (vrhovni državni tužilac) a semmitőszék előtt képviseli a vádat és az ügyészség fenhatóságán kívül áll.

Az ügyészség főhivatása a bünvádi eljárásban a közbűnösök, a nyomozás elrendelése és irányítása, végül a büntetés végrehajtása, de szerepe van a házassági semmisségi és megtámadási perekben is. Mindezekben az állami közérdek képviselője.

A BÜNTETŐ JOG (krivično pravo)

A büntetőtörvény értelmében „gyermek“ (dete) az a személy, aki nem töltötte be 14. évét: „a fejletlen kiskorú“ (mladji maloletnik) a 14. événél idősebb, de 17 évet még be nem töltött személy, fejlett kiskorú (stariji maloletnik) a 17 évnél idősebb de 21. évét még be nem töltött személy, nagykorú (punoletan) a 21. évét betöltött személy.

A büntető jogban három féle jogsértés ismeretes: a kihágás (istup), a vétség (prestup) és a bűntett (zločin).

Kihágás ügyében általában a főszolgabíró és a rendőrbírók, egyes esetekben a járásbírók ítélik, a vétségek a járásbírók, a bűntettek pedig a törvényszékek hatáskörébe tartoznak.

Vétségek azok a bűncselekmények, amelyek büntetése szigorított fogház, fogház vagy pénzbüntetés.

Bűntettek azok a bűncselekmények (krivična dela), amelyek büntetése halál, fegyház, vagy börtön.

A büntetendő cselekmények általában kétfélék: 1. amelyeket csak feljelentésre üldöz a jogrend (pl. becsületsértés) és 2. amelyek megtorlására az ügyészség (tužništvo) hivatalból emel vádat. Büntető ügyekben előterjesztésnek (priziv) és semmisségi panasznak (revizija) van helye.

A bűncselekmény lehet szándékosan (umišljaj) és gondatlanságból (nehát) okozott. Szándékos a bűncselekmény, ha a tettes véghezvitelét előre megfontolta. Gondatlanságból okozott a bűncselekmény, ha a tettes előre látta a bekövetkező eredményt, de könnyelműen azt hitte, hogy elháríthatja.

Főbüntetések (glavne kazne) a következők: halálbüntetés (smrtna kazna), fegyház (robija), börtön (zatočenje), szigorított fogház (strogi zatvor), fogház (zatvor) és pénzbüntetés (novčana kazna).

Mellékbüntetések (sporedne kazne) a következők: a polgári jogok elvesztése (gubitak građanskih prava) és a hivatalvesztés (gubitak službe). A halálbüntetést akasztással hajtják végre.

A fegyház életfogytig tartó, vagy határozott időtartamu. A határozott időtartamu fegyház nem lehet egy évnél rövidebb és husz évnél hosszabb.

(Folytatjuk)

Karácsony a szeretet ünnepe

...és bár jobbról-balról hallatszik, hogy mindennek felment az ára, mi nem ronthatjuk az ünnepi hangulatot és így

EGYETLEN CIKKÜNK ÁRÁT EGYETLEN PARÁVAL NEM EMELTÜK.

Minden divatárucikkét a legjobb minőségben Ön most

AZ ELŐNYÖSNÉL IS ELŐNYÖSEBBEN VÁSÁROLHAT NÁLUNK.

Szeretettel várjuk.

BURGHARDT
 KR. PETRA I. 26.

SPORT

VASÁRNAP A TEMESVÁRI RIPENSIA JÁTSZIK NOVISZÁDON

A noviszádi Vojvodina a téli szünetre olyan műsort állított össze, amely méltó a liga harmadik helyezettjéhez. A Ferencváros karácsonyi vendéggátéka előtt, vasárnap, december 17-én is nemzetközi mérkőzést rendez a Vojvodina, mégpedig a temesvári Ripensiaival. A Ripensia Románia egyik legjobb és nemzetközi viszonylatban legismertebb csapata, szerepelt már a KK-ban is, noviszádi bemutatkozása tehát elsőrangú sporteredmény. A Vojvodina—Ripensia mérkőzés vasárnap délután 2 órakor kezdődik a Karagorgye-pályán.

PODUBSZKI VEZETI A FERENCVÁROS—UJPEST MÉRKŐZÉST

A magyar és jugoszláv Játékvezető Testület közt nemrég létrejött megállapodás első gyakorlati kivételére most vasárnap kerül sor. A Ferencváros—Ujpest rangadó mérkőzésre ugyanis a két egyesület hozzájárulásával jugoszláv játékvezetőt kért a magyar JT s névleg is megnevezte az illetőt Podubszki személyében. Budapesten bizonyosra veszik, hogy a jugoszláv JT ilyen értelemben intézi el a megkeresést.

A magyar Nemzeti Bajnokság egyéb mérkőzései a játékvezetők feltüntetésével a következők: Törökvs—Gamma dr. Juhász, Szeged—Haladás Kóhalmi, Elektromos—Taxi Egner, Bocskai—Kispest Rubint, Kassa—Hungária Iványi.

Rövid sport hírek

Kiefer amerikai hátuszó világbajnok legutóbbi versenyén 1 perc 6 mp kitűnő idővel győzött a 100 m. hátuszásban.

Az amerikai atlétikai szövetség legutóbb Floridában megtartott ülésén elhatározta, hogy a jövő évre tervezett panamerikai atlétikai versenyt nem rendezi meg. Cvetkovics miniszterelnök serlegéért vasárnap rendezik meg Beogradban a harmadik BSK—Gragyanszki mérkőzést, a negyedik mérkőzés december 26-án, karácsony másnapján lesz Zagrebban.

Beogradban szombaton este nemzetközi ökö vívó mérkőzés lesz a román Fule és a jugoszláv Luka Popovics között.

Vitéz Ginzery Dénes magyar szövetségi kapitány holnap repülőgépen Romába utazik, hogy az olasz szövetséget előkészítse a Budapestre összehívott januári KK-konferenciára.

A Kispest karácsonyra Bécs egyik legjobb csapatával játszik a saját pályáján. A bécsi csapatok közül a WSC, Rapid vagy Wacker kispesti vendéggátéka jöhet szóba.

A noviszádi Vojvodina vasárnap a Ripensia ellen alighanem a következő csatársorral áll fel: Schosberger, Rogics, B. Markovics, Welker, Németh.

KUGLI HIREK

Noviszád: Vénac—Livnicsár 213:166, serlegmérkőzés, játékvezető Galambos. A Vénac legjobb embere Fülöp volt, a Livnicsárból Lakner tűnt ki.

A noviszádi Vénac ma este rendezte meg a házi bajnokságát, amelyre összesen játékosaink megjelenését kérjük. — A vezetőség.

URANIA MOZI, Noviszád

Csütörtökön 5 és 7 15 órakor
Szívek csalogánya
 9-15 órakor bemutatja, a szezon legnagyobb filmje
Dr. Robert Koch
 Emil Jannina Werner Kraus
 Viktoria v. Ballasko

„Orthopäd“ cipőket

minden fájós lábba, a leújabb módszerek szerint garanciával készít
Gál István, Szabotica Žrnjski tér 2

Javításokat és rendeléseket leggyorsabban, precízen és olcsón:
KLOPKA bőröndös
 Noviszád, Pasiceva 12

30-40% CUKROT

takarít meg, ha
Kafatom kávépótlót

használ. Gazdag vitamin tartalmánál fogva valóságos tápszer. Minden fűszerüzletben kimérve is kapható. — 10 dkg. 1.50 dinár. Ahol még nem lenne, írjon a készítőnek: Frank Kafa Noviszád, Adamovicsa u. 48.

PRÓBÁRA 1 KILOGRAMMOT BÉRMENTVE UTÁNVÉTEL KÜLDÜK.

Ne feledkezzen meg róla!

Hangszer

a zenekedvelőnek a legkedvesebb karácsonyi ajándék

Minden elképzelhető hangszerben vezető cég és a legnagyobb választék tartja

Truppel Béla

Noviszád, Dunavska u. Tel. 26-69
 Zeneművek — Nagy zongora lecsát
 HOHNER harmonikák vezérképviselete

ÜNNEPEKRE legyen mindenki asztalán az illatos, zamatos, szívet-lelket derítő

MARIC

zsupai pincészetéből, Noviszád, Mileticeva 59. Tel. 40-44

ZSUPAI BOR

Játékárú, kötött-, szövött- és divatárú háztartási cikkek:

edények, üveg, porcellán.

Ez évben még a szokásosnál is nagyobb

karácsonyi vásár és változatlanul olcsó árak a **VELIKI PARISKI MAGAZIN**-ban, Noviszád

APRÓ EMBEREK LEGNAGYOBB KARÁCSONYI ÖRÖME A

képeskönyv

Szülők vegyék gyermekeiknek karácsonyi ajándékkul az alanti KÉPESKÖNYVEKET:

HOPP! HOPP!
 TYUK ANYÓ MEG A CSIBÉK
 KUKURIKI KOTKODÁCS!
 ITATÁSNÁL
 UTAZUNK!
 PACSIRTA DALOL A SZÉP
 TAVASZRÓL!

Keller & Kiss

Mind a 12 könyv ára 220 dinár, a pénz előzetes beküldése, vagy utánvét mellett. A könyvek művészi kivitelű színyomatok, csengő-bongó versikékkkel, erős kartonra vannak nyomva és vászonba kötve. Ugyanezek a képeskönyvek a magyar nyelven kívül megjelentek: szerb, horvát, szlovén és német nyelven is.

NAGY ÁLLATOK — KIS ÁLLATOK
 GYERMEKEKNEK!
 KETTECSKÉN!
 ÉLJEN A SZÜNIDŐ!
 HÁZI ÁLLATOK
 KIS PAJTÁSUNK JÁTSZ VELÜNK
 MINDNYÁJAN MAJD ÖRÜLÜNK!

Noviszád-Petrovaradin, Strossmayerova 14. Telefon 71-73., »KE-KI« 101-112 rendelő szám alatt.

APRÓHIRDETÉSEK

KOCKACUKRON vett 3 csepp ezerjő »NÖVENYHARMAT« gyors enyhülést és megkönnyebbülést nyújt gyomorrontásnál, görcsöknel, csikarásnál. Vigyázat! Csak zöld üvegekben valódi. Ára üvegenként 12.— dinár. 7496

HAZASSÁG

KÉTSZERES malomtulajdonos és földbírtokos vagyok. Hozományra nem pályázok. Kisfiamnak megboldogult feleségem helyett szerető anyját keresek. Felvilágosítást ad Bizony házasságközvetítő irodája, Timisoara IV. Románia. 7771

ALLAST KERES

FIATAL gyermektelen házaspár házmesteri állást keres január 1-re. Cím: Noviszád, Dubrovácki put 5, házmester. 8091

SZERB, MAGYAR, német, francia és lengyel nyelvet beszélő középkorú ember állást keres szállodában, nagyobb étteremben stb. Cím a kiadóban. 8146

ELADÓ

HAZ eladó, öt percre az autóbussz-megállótól. Bővebbet: Noviszád, Dobrotv. Vlad. Matijevicsa 12. 8139

PRIMA KARÁCSONYFÁK kaphatók csak a Kralya Petra uccában, a Carinarnica előtt özv. Lerchnénál, Noviszád. 8157

ALKALMI VÉTEL! Komplet lakásberendezés: ebéd ö, háló és cseléd-szoba valamint konyhaberendezés, minden a legjobb állapotban, külföldre való elköltözés miatt olcsón eladó. Bővebbet: Noviszád, Gajeva u. 1. 8168

GYALUPADOK és asztalos szerszámok jutányos áron eladók. Noviszád, Kralya Petra u. I. 13, a házmesternél. 8190

FAJTISZTA farkas-kölyökkutyák eladók. Noviszád, Vojvode Bojovicsa 14, büffé. 8169

TAKAREKTÜZHELY eladó. Megtekinthető: Noviszád, Kralya Petra II. 56 a házmesternél. 8170

CSALÁDI HAZ, adómentes, két lakással azonnal eladó. Bővebbet: Fruskogorszki put 15, Noviszád. 8173

NOVISZÁDRÓL való elköltözés miatt sürgősen és olcsón eladó ház kemény anyagból, egyemeletes, 4 lakásból álló 460 négyzetméter nagyságú kerttel. Szükséges készpénz 75.000 dinár, hosszulejárati kölcsön 25.000 dinár lefizetéssel átvehető. Bővebbet: Nova Gvozdjara, Noviszád, Kralya Petra II. 72. 8189

TEPLOMOK részére **BETLEHEMEK** rendkívül szép kivitelben, többféle nagyságban **BACHINGER FRI-GYESNÉ,** képkerezető- és aranyozóüzem, Szabotica, B. Szudarevicseva 34 szám. 584

KIADÓ

KIADÓ AZONNALRA, kedvező feltételek mellett egy modern 4 szobás lakás, valamint több irodahelyiség a »Croatia« biztosító szövetkezet palotájában, Noviszád, Boulevard, Kralyice Marije 14. 7973

SZÉP KÉTSZOBÁS uccai lakás azonnal kiadó. Bővebbet: Noviszád, Szlovácska u. 28. 8142

KERESLET

PETROVGRÁDON 3-4 órai foglalkozásra, lehetőleg nyugdíjas tisztviselőt keresünk. Ajánlatokat D. R. jellegére a lap noviszádi kiadóhivatalába kérünk. 8096

HORGOSON keresünk megbízható embert, aki magánosokat látogat. Rendes javadalmazás, esetleg fix állás. Semmi előképzettséget nem kívánunk, esetleg földművesség is lehet. Írásbeli ajánlatokat kor és foglalkozás megjelölésével a Reggeli Ujság noviszádi kiadóhivatalába kérünk »Horgosi« jelleg alatt. 8154

PEDÁNS és szorgalmas házvezetőnőt keresek, aki jól beszél németül. Piébániahivatal, Odzsaci. 8152

BICIKLIVEL rendelkező kifizetőt felvesz Brisztol-trafik, Noviszád, Zselyeznicska 27.

KÜLÖNFÉLE

Dr. FILIPON CRÉME a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár Apoteka Küchler, Vrsac. 2474

FIAT Wanderer, D.K.W.

gépkecsi képviselet
AUGUST KUTALEK,
 Noviszád, Kr. Petra II. 63. Tel. 31-06

SULYOK fest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrkabátok, bőrbutorok festése minden színben. Olcsó árak. Noviszád, Postanszka 14. 7045

SZLOBODA SANDOR, uri szabó, Noviszád, Luja Bartua 45. Elsőrendű munka, gyönyörű szövetraktár, olcsó árak. 7274

RÁMÁKAT legolcsóbban vásárolhat, készíthet Szótér J-nál, Noviszád, Ustávazska 1. 7616

ÜNNEPEKRE vegyen kész néptáncjáték (Kore za pite) Fé! munka. Rendelje mindig egy nappal előbb. »Košovo« cukrászda, Kralya Petra II. 74. 8171

Uj, modern frizura kreációk:

„SALON ELLA“

NOVISZÁD
 Kr. Petra II 82

Kötött szövöttárut

divatárut, rövidárut vásároljon az olcsó **Perepatits**-nál
 Noviszád, Kr. Petra II. 59. Gyümölcs piac

Órák, ékszer,

rádiót, szemüveget, kerékpárt, varrógépet, csillárt, zseblámpát, batériát legolcsóbban ajánl: 359

KOLLÁR - BAJMOK

Borbélyok figyelmébe!

Olcsó és jó **Pakszi** Károlynál háziorvosi végzettséggel Szabotica, Postanska 3. (Főposta mellett)

Karácsonyra a legelőkeltebb

partós ondolalást, hajfestést a legjobb munkájával és a legmodernebb eszközökkel **STIPICS hölgyfodrásznál** végeztesse **SZUBOTICA, Fra Jase trg. 15 Tel. 426**

ÖCSKAVASAT, fémek, gépeket öntvényeket vesz, elad Jeremias Branimir, Ruzska ucca 37, Noviszád. 8172

TÜZHELYEK, kályhák legolcsóbban **SZENES** vasúletben **SZUBOTICAN.**

SZEPLÖT, pattanást, hámlást, orrvörögödést és más arctisztatlanságot pár vegyél használata után biztosan eltüntethet **DARUVARI** krém minden szakületben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: **BLUM** gyógyszer-tár, Szubotica.

Karácsonyi

vásár!

Olcsó árak!

NAGY VÁLASZTÉK

Sár Sándorné

Divatárúháza - Subotica

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Noviszád, Kr. Petra II. (Futocki put) 50
 Telefon: 21-37, éjjel 20-58
 Felelős kiadó: **Andreo Dezso**

A kiadóhivatal (teljes szerző): **Blazsek Ferenc**
Preprinta — Előfizetés:
 Egy hóra 28— dinár
 (kihordó útján 30 din.)
 Három hóra 80— dinár
 (kihordó útján 86 din.)
 Félévre 160— dinár
 (kihordó útján 172 din.)
 Azaz svakodneвно Megjelenik naponta
 Pošt. č. 071 račun — Postacsekk számla:
 Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692